

Octo casus quibus quis potest confiteri non
proprio sacerdoti sine licentia secundum hosti.

Nota secundum petrum de palu. casus in quibus quis potest
alteri confiteri quam proprio sacerdoti sine licentia eius quos
ponit hosti. in summa: et sunt octo. Primus est propter indiscre-
tionem proprii sacerdotis. Secundus quando parrochianus trans-
tulit domicilium suum. Tertius cum est vagabundus. Quartus
si querat domicilium quo se conferat quousque alicubi habeat.
Quintus ratione delicti. Sextus ratione studij ut scolares.
Septimus ratione necessitatis. Octavus si sacerdos non pro-
prius ponat spem in ratificatione.

De primo casu quo potest quis confiteri non
proprio sacerdoti sine licentia.

Primus casus est propter indiscretionem proprii sacerdotis: et
hic comprehenditur quando ipse sacerdos proprius est solici-
tator ad malum: vel reuelator confessionum: vel talis quod ex confes-
sione imminet periculum confitenti vel confessori. In hoc ergo casu di-
cit hosti. quod eipso habet licentiam a iure alium ad eundem. de pe. di.
vi. placuit. Sed alij dicunt quod debet petere tunc licentiam ab eo:
vel a superiori. quod decre. omnis. dicit. quod quando ex iusta causa
voluerit alteri confiteri petat licentiam a proprio sacerdote. Et
quod quis hoc intelligat nisi ex culpa sua hoc procedat. videtur tamen
melius etiam sit ex culpa sua: quia culpa sua. hoc non debet alteri
nocere. puta superiori. sicut proprio sacerdoti mortuo vel excomu-
nicato. non eipso licet ire ad alium: sed oportet recurrere ad epis-
copum. Si superiori adiri non potest. vel etiam si eque est defectuosus.
tunc quod ad papam non est facilis recursus alium adiri potest eipso.
Quando ergo proprius sacerdos omnino quod adiri potest pro tunc in-
discretus et ineptus est: et qui tunc non potest adiri sine licentia: vel
saltem cum licentia petita et non obtenta potest ire ad alium. Dico autem
petita quod et si sit indignus audire non est tamen impotens committere.
Et in hoc. s. quod debet petere licentiam ab ipso: vel ire ad superiorem.
concordat. tho. pe. et Alan. et innocencius et Thome. et quod si negat ab
eis licentia tunc predicti dicunt: quod idem iudicium est de eo quod et de
illo qui non habet copiam confessoris. Unde magis debet eligere
layco confiteri nec in hoc transgreditur precepta ecclesie: quod precepta iuris

nō se extēdūt vltra caritatē: nec etiā fit iniuria sacerdoti. quia
p̄uilegiū meref̄ amittere q̄ cōcessa sibi abuti pt̄ate. Sed pe.
de pa. dicit q̄ tūc pōt ire libere ad aliū. vt patz sup̄. q̄ si nō pos
sit aliū habere z necessitas imineat: dicunt p̄dicti doctores q̄
cōfiteatur pct̄a in genere sine eo de quo possit malū puenire.

Quomō pōt q̄s cōfiteri nō pprio sacerdoti sine licētia.

Secundus casus est quādo parrochianus trāstulit domi
cilium suū: tūc enim desinit esse parrochian⁹ primi: z fit
parrochianus illi⁹ ad cuius parrochiā se transtulit. Sed si in
duab⁹ parrochijs haberet domiciliū. in vna maneret tēpore
estuali: z in alia tpe yemali. vtrobiq; sortitur forū. nō simul:
sed successiue. scdm q̄ habitet hinc z ibi: z tunc recipiat hic sa
cramenta quādo hic habitat. alias alibi.

Tertius casus quo quis cōfitetur nō proprio sacerdoti.

Tertius casus est cū est vagabūndus nō habēs nec petēs
domiciliū. Iste pōt p̄fiteri cui vult. curato vel ep̄o in cui⁹
parrochia est. ymo etiā non curato. vt videt̄. qz nulli subditus
subdit se cui vult. Nam ois sacerdos potestātē ordinariā z iur
isdictionē habet ex sua ordinatōe. sed subditos habet solum
eos q̄ se ei submittūt: nisi q̄ scdm iura. qui se semel alicui sub
misit fact⁹ est eius parrochian⁹. nec potest se alijs submittere
quousq; primo se subtrahat simpliciter: nisi de volūtate illi⁹.
ar. de pe. di. vj. placuit.

De quarto casu in quo includūtur pegrini. merca
tores z familie principis z baylini z episcopi.

Quart⁹ si querat domiciliū quo se trāstferat quousq; alicui
bi habeat. Et de pegrinis q̄dem dicēdū est. q̄ si sine licē
tia curatoz z ep̄oz p̄fecti sunt: n̄l p̄uilegij habēt in hoc. Si
aut̄ de licētia eoz p̄fecti sunt eo ip̄o habēt interpretatiuā licētia
cōfitendi. Et sine cōfessione digne pegrinari nō q̄ant. Si etiā
veniat pasca comunicari possunt p̄pter eandē licentiā implici
tā z de casu ep̄ali absolui: qz ep̄s nō retinēdo sibi auctoritatē
licētiandi pegrinos. ex hoc videt̄ eis dare licentiā cōfitendi de
casibus ep̄alib⁹: sicut curat⁹ de parrochialib⁹. De mercatorib⁹
aut̄ si nusq; habēt domiciliū: nisi sequēdo semp nūdinas
idem est q̄ de vagabūndis. Et idē est si in loco teneāt hospiciū:
sed nō declināt illuc pascare cōiter. Non enī videt̄ tunc habere

domiciliū quo ad sacramēta. Et de familia principis: vel baylini. qui nunq̄ in eodē statu p̄manent. ex quo ip̄i licet teneant hospiciū suū alibi nō tamen illuc redeūt nisi ad borā. Nam istī vagabūdi cēsentur. Idē de familia ep̄i layca: quia nō sic habet ius in ea sicut cardinalis. Sed si essent de diocesi ip̄a: de eius licētia cōfiteant̄. si aut̄ de alio ex quo eius hospiciū dimiserūt: quia per diocesim vagātur respectu illius diocesis: vagabūdi reputantur. vt de licentia ep̄i illius: vel curati alicui⁹ ad cuius parrochiā veniunt possunt confiteri. Loncor. autem in hoc. s. q̄ peregrini. negociatores: ⁊ alij viatores si nō habent licentiam a suis curatis vel ep̄iscopis: vel sine licentia eorū iter accipiunt nō possunt ab alijs absolui. Innocēcius. hosti. ⁊ Buill.

Quintus casus.

Quintus casus ratione delicti. v. q. iij. placuit q̄ quidam dicūt esse verū. tunc soluendū. quādo propter hoc est excommunicat⁹ a prelato illius loci p̄pter illud pct̄m: sicut cōsuevit fieri ⁊ furtis ⁊ b̄mōi. quorū ignorātur auctores. mittēdus esset talis ad excōicatorēm absoluēdus ab eo. Sed si pct̄m est occultū ⁊ propter hoc nō est excōicatus. potest etiā de hoc confiteri p̄prio sacerdoti. vt dicit̄ in sūma pisana. Frācisus. zan. refert lauden. tenere q̄ curati ⁊ etiam fratres ad audiēdum cōfessionē sc̄dm de. dudū possunt audire ⁊ absoluere pct̄a cōmissa nō solum in diocesi sed etiā extra territorium dioecesis. dum modo cōfidentes possint illis cōfiteri. i. q̄ sint illius dioecesis: vel parrochie quo ad curatos.

Sextus casus q̄ ep̄iscopus soluz in suo diocesi habet iurisdictionem.

Sextus ratōe studij vt scolares: ⁊ si non sint nisi per annū moraturi in studio: vel q̄ nō habēt plus de spacio ab ep̄iscopo vel caplo de cui⁹ licētia ibi sunt: vel q̄ sic disponunt: vel q̄ de parrochia in parrochiā mutant̄. De illis vero q̄ veniunt de omni parte regni ad parlamentū parisius cū rex reputet se fiscum no cognoscēs supiores in toto orbe. videt̄ q̄ ibi possint cōfiteri ep̄o ⁊ curatis in quorū parrochijs cōducunt domos. Sed cōtrariū est verū. s. q̄ nō possunt absolui ratione parliamenti: si nō habent licētiā a suis p̄latis: q̄ rex nō habet potestātē in sp̄ialib⁹. Ep̄s aut̄ solū suo diocesi. Unde i curia roma

na sicut curato suo summo penitentiario de omni loco mundi potest
confiteri et penitentiari simplicibus sicut vicarius sui curati.

Septimus casus est quando potest laycus reconciliare
ecclesie excommunicatum: non tamen absolvere a peccatis.

Septimus ratione necessitatis: quia in mortis articulo om-
nis sacerdos ab ecclesia non precipis auctoritate iuris fit
proprius sacerdos. de offi. ordinis pastoralis. ex hoc quod habetur
de conse. di. iiii. sacramentum. Et dicitur quod etiam laycus in
huiusmodi necessitate constitutus possit excommunicatum reconciliare
ecclesie: si non est ipse precipis. non tamen absolvere a pec-
catis audiendo confessionem.

Octavus casus.

Octavum casum ponit hosti. si sacerdos non proprius ponat
spem in ratificatione. sed ut dicitur in summa pisana et be-
ne. Iste casus communiter non tenetur. rationem assignat pe. de
pal. Nulla enim ratificatio confirmat sacramentum quod nullum
fuit: quia et si non in sacramentis ratificatio saltem propter aliquid
valere potest. quia ille solemnitate mutare potest sicut de ecclesia non
per episcopum dedicata ante. in sacramentis non potest valere: quia ipsam
mutare non potest. quia regula iuris est quod ratificatio retro tra-
bitur et mandato comparatur. Quando solo mandato a principio
res agi potest. in talibus locum non habet. quando. scilicet. sacramenti essen-
tia deficit: quia tunc totum iterandum est. De essentia autem absolutio-
nis est potestas iurisdictionis: quam potestatem erga talem non
habet ex hoc quod ponat spem in ratificatione.

Quomodo vel quando curatus debeat dare vel negare
licentiam alteri confitendi quando ab eo petitur.

Nota quod secundum pe. de pa. di. xvij. parrochianus si petit
licentiam alteri confitendi indeterminate: non det curatus
nisi sit verisimile quod petens non eligeret nisi eque bonum vel me-
liorem. Si vero noverit sibi alium de quo verisimile est quod sit eque
bonus vel melior ad confessionem audiendam. non neget: quia forte
habet peccatum quod erubescit confiteri et prius moreretur sine confes-
sione quam sibi confiteretur. Si vero apparet quod non est eque bonus: aut
per famam aut per visum sue persone: vel per conversationem personarum
sibi confitentium qui minus religiose conversantur: et tunc simpliciter
debet negare innotescendo quod ille non potest absolvere. Quod

tamē intellige cū ille ad quē vult accedere parrochian⁹ nō habet auctoritatē nisi ex cōmissione ipi⁹ curati. dicēdo etiā q̄ est parat⁹ audire eū. Si tamen est talis q̄ ad hoc sit sufficiēs: vel etiā q̄ est parat⁹ dare sibi vnū alium loco sui. in quo casu bene videat vt det sibi ad hoc sufficientē. Nam si insufficientē daret: sibi imputaret detrimētū quod inde seq̄retur oui sue. qz scdm iura q̄ parū diligēti socio rem suā custodiendā cōmisit: sue facilitati imputari debet si perijt. Si autē petit⁹ a parrochiano ⁊ diffamatus habet potestatem superioris. puta qz est vicarius ep̄i: vel cōfessor deputatus in ordine p̄dicatoꝝ vel minorꝝ vel huiusmodi. nō p̄pter hoc prohibēdus est simpliciter: qz iudex malus ordinari⁹ vel delegatus non p̄dit iurisdictionē suā: sed debet dicere petēti: nō expedit tibi q̄ vadas ad illum: nec ibis de volūtate mea: nec assensu: nec licēcia: sed ip̄e habet potestatem ab alijs maiorē: vnde nō possum tibi p̄hibere: sed parat⁹ suz te audire vel p̄ vicariū vel p̄ extraneū idoneū. Et scdm hoc soluit obstācia illi⁹. s. q̄ nō potest esse pastoris excusatio si lupus oues comedit ⁊ pastor nescit: qz hoc verum est quādo pastor scire debet ⁊ potest: et licet semp̄ aliquis debeat reputare aliū meliorē se simpliciter nō tamē quātū ad oīa. puta quātū ad officiū hoc vel illud. Itē suspiciones habere possum⁹ nō ad iudicandū proximū sed ad cauendū nobis: nam si video pauperē nō iudicabo furē: tamē ne forte sit fur. custodio rem meā ab eo: ⁊ sic in p̄posito: tamē nisi p̄trariū appareat. plus debet homo p̄sumere de his quos papa vel ep̄us per totā dioecesim p̄ficit q̄ de se qui deputatur ad vnā paruum parrochiam.

Religiosus nō debet audire cōfessiones nec electioni de se facte assentire sine licēcia sui superioris.

Nota q̄ religiosus nō debet audire cōfessionē etiā illoꝝ nō q̄ habet licentiā eligēdi sibi cōfessorē quādocūqz. etiā si haberet a papa: sine auctoritate siue licēcia superioris: qz sine suo superiore velle vel nolle nō habet. Patet hoc p̄ similitudinē. de electōe. si religiosus. li. vj. vbi dicit q̄ electiōi de se facte nec pōt assentire sine licēcia superioris. Sed vbi papa noiatim eligit religiosum ad aliqd̄ officiū p̄sumit industria p̄sone nosse. Unde nō req̄ritur alterius licēcia: siue pro inq̄sitione: siue pro p̄dicatiōe: siue pro audiētia cōfessionum: siue pro p̄latione vel

alio quocūq; Sed p hoc qd̄ papa daret licēciā alicui q̄ posset
eligere sibi quēcūq; etiā religiosum pro audiētia cōfessionum
vel p̄dicatōe ex illa licēcia nō debet religiosus audire cōfessio-
nes vel predicare sine licēcia sui superioris vel abbatis. ar. de
hoc. extra de iude: q̄ sit laudabile. Si tamē in dicto casu reli-
gius audiret sine licēcia p̄lati tenet absolutio: ita q̄ nō opoz-
teret cōfessionem iterare q̄uis male faceret.

Si confessor forte absoluerit aliquē de casu de quo
nō potest absolvere: quid debeat facere.

Quicūq; absoluerit aliquē ab aliquo pctō in casu in quo
nō pōt: siue qz reseruat^r est ep̄o: siue qz nullā bz auctori-
tatē q̄uis grauit̄ peccet. p̄cipue cū hoc facit scienter: vel etiā
ex ignorātia crassa iuris. nō tamē censurā aliquā seu excōica-
tionē ex hoc incurrit: siue sit cleric^r secularis siue religiosus di-
ctus absolues scdm̄ Fran. zan. 7. 3en. Et tenet illū quē hic ab-
soluit auisare de errore suo si cognoscit vel pōt inuenire. Ille
tamē quo ad deū excusat. dū hoc ignorat. Et quod dictum est
q̄ cōfessor debet eū auisare quē absoluit cū nō possit intelligit̄
quādo fieri pōt sine scādalo notabili. Unde quidā multi per-
ti dicūt: q̄ talis cōfessor petat auctoritatē a sup̄iori sup̄ casum
in quo nō potuit absolvere 7 tñ absoluit: qua habita vocet eū
quē absoluerat cū nō posset 7 per aliquē modū cooptū inter-
roget de aliq̄bus q̄ sibi cōfessus est: q̄si melius volēs informa-
ri: ac si nō plene itellexisset. 7 si qua alia comisit criminalia pos-
tea: 7 sic absoluat ab oībus iterū: 7 tūc: 7 prius alias auditis
Et si magnū scādaliū ex hoc timef: qz p̄dictus modus seruari
nō posset. absoluat absentē: si ab vltima cōfessione ad huc cre-
ditur pseuerans in gratia. Aut alias si placet. Lū ex hoc time-
retur notabile scādaliū euenire comittat sūmo sacerdoti x̄po
Presertim quādo multitudo est sic neglecta: vel multū distāt
a loco vbi est cōfessor. Sed si religiosus absolueret ab aliqua
sentēcia excōicationis suspēisionis vl̄ interdicti in iure posita.
incideret in excōicationē a qua non posset absolui citra sedem
apostolicā. extra de p̄uilegijs. ca. i. in de. secus si absolueret a
sentēcia hoīs qz tūc nō incurreret scdm̄ pau. quāuis grauit̄
peccaret. Sed clerici seculares absoluendo a sententijs iuris:
q̄uis 7 ip̄i male faciāt: nō tamen censuram incurrunt. j

De duplici clauē cōfessoris, s. potentie ⁊ sciētie ⁊ de diffe
rētia inter vtrāq; ⁊ quāta debet esse sciētia cōfessoris.

Est enī duplex clauis ordinis, s. clauis potētie: ⁊ clauis
sciētie. Unde petro dixit xps. Tibi dabo clauēs regni ce
lorū *Matth. xvj.* Nota tamē q; sciētia nō dicitur clauis: sed ipsa
potestas discernēdi siue examinādi: ⁊ cognoscēdi in foro con
sciētie: ⁊ potestas determinādi seu difiniēdi causam. i. ligandi
⁊ soluēdi dicitur clauis potētie. Ista duplex potestas est vna
in essencia: sed duplex in effectu. Sciētia autē acquisita non est
clauis sed iuuat bene vti clauē. De his clauib; habes. *xx. di.*
per totū. De quātitate sciētie cōfessoris quāta. s. oporteat eū
habere peritiā *di. Aug. de pe. di. vj. ca. i.* Oportet vt spūalis
iudex sciat cognoscere q̄quid debeat iudicare. Dicit *L. bo. in*
iiij. di. xvij. in expositōe littere. Hec sciētia ⁊ si non sit maior.
tamē debet esse tanta vt sciat discernere inter pctm ⁊ pctm. et
mortale ⁊ veniale. Et si in aliquo esset dubitatio sciat cōside
rare vt possit recurrere ad discretiores. *Albertus autē in. iiij.*
di. xij. dicit q; non tenet sacerdos scire discernere nisi in cōi: q̄
sunt capitalia. ⁊ q̄ sint mortalia cōia ⁊ que venialia ex genere.
Sed hoc nesciēs dicit idē puto q; peccet mortaliter audiēdo.
⁊ eū instituens plus peccat q̄ ipse: ⁊ eū pmittens institutū mi
nistrare. si sua interesset tales pbibere. Dicit etiā q; in pplexis
q̄stionibus: sacerdos parochialis ecclie debet esse ita discre
tus: vt talia difficilia esse sciat nec pcedendū in eis sine supio
ris consilio vel auctoritate. *Hec alber. in quarto. Durandus*
ordinis minorum in summa sua libro primo. parte prima. di
stinctione prima. dicit q; quotiens cōfessor se ingerit ad con
fessiones audiendas totiens se offert ad respondendū de quo
libet ⁊ interdum de casibus inopinatis ⁊ in auditis: ⁊ de que
stionibus valde perplexis. Debet ergo cōfessor scire discerne
re inter peccata ⁊ differentias peccatorum. Unde scire debet
si ea que sibi exprimit penitens sunt peccata vel non: ⁊ vtrum
contractus quos facit sint liciti vel illiciti. ⁊ quando tenetur
ad restitutionem vel non. Et vtrum debeat ipsum probibere
a communione vel dimittere accedere. quia si cōfessor iudi
cat licitum quod est illicitum. tam cōfessor q̄ penitens: am
bo in foueam cadunt. nisi forte eum probabilis ignorantia

excuset. puta si habet aliquē doctore autenticū ⁊ famosū cui⁹
opinionem inmittit. Unde si cōfessor nō est expert⁹ in casibus: ita
q̄ nec p̄ se scit iudicare: nec nouit dubitare: cuz piculo anie sue
audit cōfessiones. pe. de pa. in. iij. di. xix. ostēdit plus sciēcie
reāri in eo q̄ se ingerit: q̄ in eo qui ponit ad hoc a superioribus
suis ex obediēcie iniūctōe. Et de p̄mo itellige dictū rigurosuz
durañ. de. ij. dictū tho. ⁊ alber. Dicit enī sic ip̄e pe. **Q**uis sacer-
dos habet clauē sciēcie sicut ⁊ potētie. i. auctoritatē discernen-
di sicut potētiā ligādi ⁊ soluēdi: licz multi nō habēt scientiam
debitā. Et ecōuerso multi nō sacerdotes habēt scientiā q̄ non
habēt auctoritatē discernēdi. Secūdi quidē sine peccato. sed
primi cū pctō suo si hoc p̄curēt alias si inuiti excusati sūt si pro-
posuerūt impedimentū nec sunt auditi. **Q**uius enī. i. iudici-
um iudicādi necessariū est: ⁊ pōt ad hoc cōpelli ad officiū iudi-
candi ⁊ ad p̄lationē carēs scientia ⁊ tūc nō peccat. sicut in reli-
gionib⁹ fieri cōsueuit. **Q**ui enī nō coactus s̄z spōte accipit po-
testatē siue p̄latōis siue audiēdi cōfessiones nō habēs sufficiē-
tem scientiā peccat. Sed q̄ inuitus ⁊ coactus nō accipit sed sus-
cipit. nec peccat. Unde sine peccato ab inscio haberi ⁊ suscipi
potest. sed accipi nō potest potestas iudicādi. **H**ec pe. Si ta-
men in eo esset ignorātia q̄ omnino ineptus esset. q̄a nec etiā
scit q̄ tho. ⁊ alber. dicūt supra. credo q̄ non excusaretur a pec-
cato: etiā si ex obediētia iniuncta poneret se ad illud ad quod
omnino ineptus est cū periculo animarū.

Si tenatur cōfessor scire de omnibus que sibi di-
cuntur in cōfessiōe an sint mortalia an venialia.

Henricus de ordine p̄dicatoꝝ in quodā quoli. sic respon-
det distinguēdo. Peccata sūt in duplici genere. Nā q̄daz
sunt pctā: q̄a sūt p̄bibita. q̄ si nō essent p̄bibita nō essent pctā
vt sūt oīa que sunt mere de iure positiuo. vt audire missam die
dñico. semel cōfiteri. cōmūicare in anno ⁊ huiusmōi. Et talia
teneť q̄libet cōfessor scire: nisi habeat causam rationabilē que
eū excuset. vt si forte tpe p̄bitōis erat in terra lōginqua: vel
in carcere. **A**lia sūt pctā nō quia p̄bibita. s. ab hoīe. sed q̄a de
natura sui mala sūt etiā si nō p̄hibeant. Et hoz quedā capita-
lia. s. supbia luxuria ⁊c. hec enī sunt q̄si elemēta ⁊ p̄ncipia que
de necessitate oportet scire. **Q**uedā autē pctā sunt q̄ sūt species

capitaliū. vt illa q̄ recipiūt horū predicatū. vt fornicatio. ebrietas ⁊ h̄mōi. Fornicatio enī quedā luxuria est. ⁊ ebrietas q̄dā gula est. Et horū peccatorū q̄dam sunt species: quedā q̄ impoztāt malū de substātia sui actus. eo q̄ statim nominata habēt anetū malū. vt fornicatio. Et de talib⁹ etiā cōfessor scire tenet vtrū sint mortalia v̄l nō. Quedā autē de substātia sui actus nō habēt deformitatē s̄ ex libidine faciētis: sicut cognoscere v̄rorem. ppriā nō est peccatū de se. tamē posset cognoscere cū tanta libidine q̄ esset mortale. vt si eā cognosceret etiā si non esset sua. Et de talibus nō oportet q̄ cōfessor sciat vtrū sint mortalia vel venialia. Alia sūt pctā q̄ sunt filie peccatorū capitalium: vt illa pctā quorū fines terminant ⁊ ordinant ad fines capitaliū. sicut dolus. ⁊ acq̄sitiō rei iniuste: ⁊ de talibus pctis frequēter opiniones sūt cōtrarie inter doctores: ⁊ de talibus non tenetur simplr curatus nō ordinarius scire vtrū sint mortalia v̄l non. Curatus autē ordinarius sicut ep̄us: ⁊ archiep̄s ⁊ ceteri alij superiores prelati ordinarij tenet scire: quia ip̄i sūt purgatores ⁊ tenentur alios purgare pficere ⁊ illuminare. Et ideo tenentur scire nouum ⁊ vetus testamentū. Hec ille.

Confessor nō debet de facili dare sententiā de mortali iudicando peccata ⁊ q̄ cōsulat in dubijs quod tutius est teneri.

Queat autē cōfessor ne sit p̄ceps ad dādā sententiā de mortali q̄ndo nō est cert⁹ ⁊ clarus. Et vbi ī aliq̄ materia sūt varie opiniōes q̄ pluriū ⁊ solēniū doctorū vtrū sit licitū v̄l illicitū: sicut de nō soluēdo decimas vbi nō est cōsuetudo. parati tñ sūt ad dandū si ecclia peteret quod q̄daz dicūt eos esse in statu dāpnatōis. vt inocē. alij q̄ nō: vt tho. joānes andree. ⁊ archidi. Et de emptōe iuriū in mōte florentie: vel in p̄stitis venecis. quod quidā esse vsurā dicūt. alij licitū dicūt: ⁊ multis alijs huiusmodi. Cōsulat semp quod tutius est. s. q̄ a talibus abstineat. extra de spon. inuenis. Non tamē cōdempnet contrariū facientes. seu contrariā opinionē tenentes: nec p̄pter hoc deneget absolutionē. sed vt dicit. Buill. dicat confessor q̄ illud faciēdo non est tutū: sed dubiū. ⁊ ideo sibi bene provideat. Si autē omnino cōscientia cōfessoris ditaret illud esse mortale: nec posset cōscientiā deponere. quod tamē debet ad cōsū

lium sapientiū: nullomodo debet facere cōtra conscientiā q̄a peccaret mortaliter. xxviii. q. i. §. ultimo. Sed cū illud tale eēt contra comunē opinionē doctoꝝ: ⁊ cōmuniter sic obseruat a sapiētibus q̄uis aliquē doctoꝝ audiret contrariū tenere, nō de leui debet illi adberere. Quomodo etiā quis debeat depone in huiusmodi conscientiā erroneā vel scrupulosaꝝ babes supra in prima parte ca. ij. in caplo de conscientia.

Confessor tenetur scire casus in quibus quis tenetur iterare confessionem ⁊ sunt sex.

Confessor tenetur scire q̄ sūt aliqui casus in quibus quis tenetur iterare cōfessionē: ⁊ sūt quatuor scdm̄ pe. duo ex pte cōfiteētis. ¶ Prim⁹ scdm̄ tbo. pe. ray. hosti. ⁊ oēs alios. s. q̄ndo aduertēter tacet aliqd̄ quod est mortale v̄l credit: vel pbabilit̄ dubitat esse mortale ex verecūdia v̄l alia iniusta causa. ⁊ tunc mortalit̄ peccat cōmittēdo fictionē in sacramēto ⁊ notabilē irreuerentiā ⁊ iterare tenetur ⁊ cōfiteri illā fictionē. Si talis tamē cōfiteatur eidē cui prius. ⁊ ille habeat in memoria peccata ei⁹ sufficit dicere illud occultatū ⁊ illā fictionē scdm̄ duran. ordi. mino. in sūma cōfessiōis. Innocē. etiam ⁊ si nō haberet in memoria. vt patet. xxi. in. §. si. Sed si dimitteret ex aliqua causa iusta. puta quia pbabilit̄ dubitat eū sollicitantē ad malū: de quo confiteatur: vel reuelatoꝝ cōfessiōis. vel dicēdo id cū sit confessor manifestaret peccatū quod audiuit. puta iniuste absoluit eū nō debeat. ⁊ in his casibus nō habēdo copiā cōfessoris cui cōfitendo aliquod p̄dictoꝝ sequeret. tūc satis videtur q̄ excuset. Dicit etiā p̄dictus duran. q̄ si ignorantia crassa vel supina aliqd̄ reticuit mortale: q̄a noluit cogitare de peccatis suis. tenetur totū iterare. Secus si ignorantia pbabili: quia tunc solum illud quod cōmisit. ¶ Secundus est scdm̄ pe. ⁊ tbo. quādo nō impleuit penitentiā seu satisfactionē iniunctam p̄ mortalib⁹ ex contēptu vel negligētia ⁊ est oblitus eius. Si enī recordaretur ad huc posset p̄ficere: ⁊ tūc p̄fiteēdo iterare non tenetur. et precipue q̄ndo nō est sibi terminus p̄fixus quē nō posset trāsgredi q̄uis sibi sit declaratū in quo ip̄am debeat facere. vel in in alio tēpore ip̄am suplere. Et ip̄so autē q̄ facit sibi p̄positum nō implēdi penitentiā sibi iniunctā p̄ mortalibus ex negligētia vel contētu. peccat mortaliter. q̄a tūc tenetur ad illā sub pre-

cepto. Secus de penitētia iniūcta pro venialib⁹ ad quā nō tenetur de necessitate scđm tbo. Unde etiā si penitētia iniūctā p mortalibus dimitteret ex impossibilitate puta infirmitatis ⁊ huiusmōi. posset tñ penitētia iniūcta ab vno cōfessore mutari ab alio cui cōfiteē. etiā sine audiētia pctōꝝ illoꝝ p quibus erat imposita. scđm pe. de pa. De hoc vide infra in. §. ¶ Tertius casus scđm tbo. pe. ray. ⁊ hosti. est ex pte cōfessoris. s. quādo est notabiliter ignorans sacerdos. ita q̄ nescit discernere inter mortale ⁊ veniale de cōibus pctis. ⁊ p̄cipue cū penitēs habz casus intricatos ⁊ difficiles. L. or. durā. or. mi. ⁊ addit. ⁊ hoc nisi penitēs sit pitus ⁊ instruat cōfessorē Lū aut vadit ad eū quē scit ydiotā ⁊ ignorantē. teneē iterare. Nec durā. quod videt̄ intelligendū q̄ndo pōt aliū habere sufficiētē. Nā si aliū habere nō pōt. ⁊ multo magis q̄ndo est in piculo mortis: pōt ⁊ debet cōfiteri ei quē habz. Unde augsti. dicit. de pe. di. vj. q̄ vult cōfiteri vt iueniat grām: sacerdotē q̄rat scientē soluere ⁊ ligare ⁊c. ¶ Quart⁹ casus etiā ex pte cōfessoris est impotētia absoluendi scđm pe. tbo. ⁊ ray. ⁊ hoc pōt esse scđm pe. de pal. ⁊ duran. or. mi. vel q̄a habet potestātē absoluēdi artatā. q̄a si ab aliquibus pctis non pōt absolvere supiore sibi reseruāte illos: et tñ ab illis de facto absoluit. ⁊ cōfessus illi cuz hoc ei cōstat teneē iterū cōfiteri. nō quidē oīa. sed scđm pe. de pa. illa tñ de quibus nō potuit absolvere. Aut hoc est q̄a nullū habz ptātem. ⁊ hoc vel q̄a nō erat sacerdos quous reputareē. vel q̄a nō subdit⁹ vel intrusus aut excomunicatus: aut suspēsus ab officio ⁊ huiusmodi. Et absolut⁹ a tali cū illi hoc cōstat teneē iterū cōfiteri: q̄a realiter nō est absolut⁹: quous ignorātia facti excuset eū in cōspectu dei: ac si esset absolutus duz nescit. scđm tbo i quoli. Sed pe. de pa. in q̄rto di. xvij. q. vj. sic distinguit ⁊ notabiliter quia aut impedimentū quod habet absoluēs est iuris diuini: aut hūani. Si iuris diuini. puta q̄a nō fuit baptizat⁹ talis: vlt nō ordinatus. in casu absolut⁹ a tali teneē iterum cōfiteri. hoc scito. nec papa posset de cōtrario dispēsare. Si est impedimentū iuris hūani puta q̄ excomicat⁹. suspēsus ⁊ huiusmōi. Tūc impedimentū aut est notorium: aut occultum. Si notorium. puta quia manifeste ⁊ publice verberauit clericū ppter quod est excomunicatus notorie vel manifeste intrusus. i. p̄ concessionē

seculariū poitus in ecclia curata: nō per canonicā ꝓcessionem
ppter quod titulū nō habet: nec potestātē sup parrochianos
illiꝝ ecclie. ꝛ talis cōfessus tenet iterū ꝓfiteri. hoc scito. Sed si
impedimentū est occultū. tunc aut cōfitens scit illud impedi-
mentū aut nescit. ꝛ si scit cōfitendo illi. tenet iterū cōfiteri: et
mortaliter peccat coicando illi in diuinis. Si nescit impedi-
tū. qđ etiā alijs occultū est: ꝛ hoc ignorātia facti: tūc nō tenet
iterare. ar. ff. de offi. ꝓtoris. l. barbariꝝ. Sed si hoc nesciret ig-
norātia iuris. puta scit illū ꝓcussisse clericū: sed credit illum ni-
hilominꝝ posse ipm audire cōfessionis. scđm pe. de pa. nō ex-
cusat ꝓ hoc qñ teneatur iterare. ꝛ vt notat in additione bar.
in ca. vsus da. ij. qđ quis ꝓt simul ꝛ semel absolui a pluribus
excōicatōibus. ꝛ absolues si habet ꝓtatem dicere potest. ꝛ go
absoluo te ab oibꝝ excōicatōibꝝ bis q̄s cōfessus es. ꝛ ab alijs
q̄s nō babes in memoria si q̄ forte sunt. in memoria dicit qđ
impetrat absolutionē a papa vel a legato caute facit si se facit
absolui ab oibꝝ excōicationibꝝ ꝛ ꝓctis de q̄bus nō recolit: qđ
tūc si postea recolit de aliq̄bus: nō tenet iterū absolutionē im-
petrare. licet de ꝓcto teneat si sit mortale cōfiteri. ¶ Est ꝛ qñ-
tus casus in quo q̄s tenet iterare scđm pe. de pa. vbi supra vi-
delicet impedimētū ex parte cōfitētis scitū vel oblitū vel igno-
ratū ꝓbabiliter. puta qđ erat excōicatus maiori vel minori ex-
cōicatione licet nesciret. cū postea sciuit tenet iterū cōfiteri ab-
soluēdus: qđ ligatꝝ excōicatione absolui non potuit a ꝓctis. ꝛ
ꝓbabilis ignorātia ꝓseruat a culpa ꝛ pena irregularitatꝝ: sed
nō facit eū nō esse excōicatū. ppter qđ si tūc eligeret. vlꝝ si bene-
ficiū cōfiteret: ignorātia non faceret qđ sibi aliqđ ius acq̄rere-
tur. vt de cle. ex appo. Est aut minꝝ capax sacramētoꝝ a quoꝝ
rū participatōe directe excludit q̄ quozūcunq; alioꝝ: ꝛ ideo
absolutio nulla. ꝛ dicit idē pe. qđ in hoc casu ꝛ in alijs in q̄bꝝ
q̄s tenet iterare cōfessionē si cōfiteat eidē non oportet iterare
ꝓctā explicitē. sed solū implicitē dicendo in illis q̄ vobis alias
dixi. sicut si nulla fuisset absolutio ꝓ multos dies fieri de facto.
dilatata enī absolutio ꝓ multos dies fieri potest: etiā si ipse ob-
litus fuerit. dūtāmē ꝓius penitēcia ei innotuerit: quia si non
taxasset penitentiā. tūc oportet ad memoriā reducere. vt mo-
deref iuste. Nec pe. Guill. etiā dicit qđ penitēcia nō req̄rit tātā

continuitatē agendorū & dicendorū sicut alia sacramēta: sed in
 vna die pōt fieri pars cōfessionis: & in altera alia, vel in vna die
 audiri cōfessio: & alia impendi absolutio & iniūgi penitentia.
¶ Sextus casus est q̄ndo q̄s facit cōfessionē in mortali: seu s̄
 ne pposito abstinendi. Sed q̄a iste casus habet varias opinio
 nes: & est satis difficilis declarabit̄ in sequēti. **S.** Una ex condit̄
 tionib⁹ cōfessionis est q̄ sit lacrimabilis, i. cū dolore seu displi
 cētia de pctis, saltē scōz rationē. Unde querūt doctores, vtrū
 cōfessio facta ab eo q̄ non est cōtritus q̄a, s. nō dolet sufficient̄
 vel nō pponit abstinere a pctis valeat, ita q̄ nō teneat̄ eas ite
 rare. Et r̄ndit pe, de pa, in, iij, di, xvij, q̄ circa hoc est triplex
 modus pcedendi. **¶** Primus est q̄ nō valeat ad remissionem
 culpe nec pene. Nec tūc recedēte fictiōe. Unde & teneat̄ iterare.
 Et hec est opinio goff, in quoli, Ray, & hosti, in sūma, s̄m etiā
 bonāuen, in, iij, et durā, or, mi, Robertū holcbotb, & vincen,
 in spec, istori, **¶** Secundus modus dicēdi est q̄ talis cōfessio
 valet ad remissionē culpe q̄ndo impenitēs confiteat̄ & absoluit̄
 licet tūc nō recipiat fructū cōfessionis, tū recedēte fictiōe reci
 piet sicut est de baptismo. Et ratio hui⁹ forte est, q̄a sic in bap
 tismo recipit̄ character ad quē recedente fictiōe sequit̄ gr̄a. Ita
 in penitētia imp̄nitur quidā ornatus ad quē recedēte fictiōe
 sequitur gr̄a. Et hec est opinio, tbo, pe, ricar, or, mi, in, iij, to, &
 ber, in glosa. Unde et etiā esse gracianus de pe, di, i, mensurā i, s.
 sequēti, dicit enī q̄ non est necesse q̄ pct̄a que seme! sacerdoti
 cōfessi fuimus eadē denuo cōfiteamur. Et est tertius modus
 dicēdi concordās ambas. Aut enī talis nō habet intentionēz
 cōfitendi sacramentaliter & absoluēdi, sed deridēdi. Aut habet
 intentionē cōfitendi. In p̄mo casu nō liberaat̄ a p̄cepto diuino
 de cōfessionē, q̄a sine intētionē nō pōt suscipi essentia sacremen
 ti q̄ cōstitit in vsu. Unde teneat̄ iterū cōfiteri. Si autē intendit,
 tūc distinguendū: q̄a intēdens implere p̄ceptū & suscipere ve
 rū sacramentū quod ecclia cōfert, aut nullā habet penitētiā
 de pct̄o suo, aut aliquā. Si nullā, tūc penitēcie sacramentū nō
 suscipit̄: q̄a pars essentialis sacramēti hui⁹ quod cōsistit i actu
 suscipiētis est actus interior. Unde sine eo nō est, sicut nō eēt
 matrimoniū si quis intēderet verū sacramentū, nō tū cōsentir̄
 re nisi in carnalē copulā & ad tēpus. Sed si aliquā penitētiā

babet de pctis suis, tunc iterū distinguendus: q̄a aut talē ba-
bet p̄ntiam q̄ sufficit in sacramēto, puta atritus accedit ad cō-
fessionē ex quo ibi fit cōtritus. Unde fagañ fictio, ⁊ sic non ba-
bet dubiū q̄a ⁊ sacramētū suscipit ⁊ effectū ei⁹, s. remissionez
pctoz. Unde non tenet iterare. Et sibi ymo fortius si accedit
cōtritus. Si vero habet talē penitentiā q̄ nō sufficit cū sacra-
mēto ad gr̄am: q̄a nec etiā atrit⁹ accedit, tunc est vera opinio.
Tho. s. q̄ fictōe recedēte, tūc incipit valere cōfessio: ⁊ nō tenet
cōfiteri nisi fictionē. Potest igit. opinio tho. multis modis sal-
uari. Unde modo loquēdo de eo q̄ fictus est p̄uatiue nō posi-
tiue q̄a. s. habz dolorē: sed ita imperfectū: q̄ nec cūz sacramento
actu suscepto sufficit ad cōtritionē nichilomin⁹ cū hāc p̄fectio-
nē q̄ est fictio nō cōfitef: q̄a credit esse sufficiēter dispositus, et
sic nō scient celat peccatū quod fuit in hoc: q̄a nō examinauit
cōsciētā suā sicut debuit, ⁊ sic q̄ erat error iuris diuini nō tol-
lit fictionē respectu vltimi effectus sacramēti, q̄a imp̄abilis.
Unde non excusat, sed eo ip̄o q̄ error tollit fictionē q̄ excludit
essentiā sacramēti. Tali ergo q̄ vez sacramētū suscipit ornat⁹
imprimis: sed gr̄a nō datur, sed postea q̄ndo redit ad cor ⁊ re-
colit se nō fecisse bene debitū suū ex negligētia aliqua oblitū.
tūc incipit valere cōfessio: ⁊ nō tenet cōfiteri illa q̄ prius con-
fessus fuit sic fictus, q̄a nō fuit dimidiata ex intētione: s; soluz
illā fictionē tenet cōfiteri. Si autē fuisset fictio positiue, q̄a. s.
nō dolet ⁊ scient celata fuisset cōfessio nulla: vel si fuisset cōfes-
sio, nō debuisset dari absolutio: sed si data fuisset dubium est
vtrū ornatus impressus esset, in quo casu tho. nō pōt intelligi
opinio. ¶ Secūdo modo intelligi pōt opinio tho. quando est
positiua fictio q̄ntū ad hoc quod nō dolet nec p̄ponit abstinē-
re, tūc ista fictio nō occurrit sibi vt cōfitenda nec actu cogitat
q̄ teneat eā cōfiteri, tūc enī sicut de pcto quod occurrit q̄dem
sed non credit q̄ sit peccatū, aut q̄ sit mortale ⁊ de necessitate
cōfitendi, p̄ idē est ac si fuisset oblitū p̄ negligentia: nec fecisset
debitū suū de scrutādo conscientia suā, in quo casu soluz illud
est cōfitendū ⁊ est verū sacramētū, licet sit bec ignorātia iur-
is diuini ficti ibi: ⁊ hoc modo pōt substineri dictū tho. xxi. di.
vbi dicit q̄ ignorantia iuris diuini non excusat a fictione, ⁊ sic
tale vocat fictū. ¶ Tertio modo potest substineri opinio tho.

loquēdo de illo qui cōfiteatur eidē cui prius. Et tūc non debet iterare confessionē ei factā, licet fictam; etiā si ipse sacerdos nō recoleret peccata sibi prius dicta: q̄a nec quādo cōfessio est integra: oportet q̄ recolat actu a p̄ncipio vsq; ad finē. Et maxime q̄a hic sufficit absoluerē ab oībus ⁊ iniūgere penitentiā p̄ fictionē; p̄ alijs faciat penitentiā tunc sibi iniūctam. Itē paulo post dicit idē pe. de pa. q̄ cū confitens exprimit fictionē suā, puta dicens se nō proponere abstinere in futurum, sacerdos quī nullomodo debeat absoluerē, alias peccat abutens clauī; nec valet sibi tunc illa absolutio, tamē ex quo intendit absoluerē ⁊ sacramentū verum cōferre ⁊ verū est q̄ cōferat, et si tunc non habet effectum propter illius indispositionē; habebit postea quādo conteretur: vel ex pactione vel dispositione ornatus manente. Et si dicat q̄ quī sibi sit forma non tamen materia, ergo non sacramentū, materia enī est peccator contritus. Reuoco, q̄ materia est peccator: sed immunda: nec est confessio dicenda dimidiata quā oportet iterare nisi quando occurrit fictio, vt confitenda.

De bonitate confessoris.

De bonitate cōfessoris in se ⁊ i exercitio talis officij dicit Augu. de pe. di. vi. Sacerdos aū quē statuit oīs lāguoz in nullo illoz sit iudicādus q̄ in alio iudicare est prompt⁹, iudicās enī aliū q̄ est iudicādus condēnat seipm. Cognoscat igitur se; ⁊ purget in se, qd̄ videt alios sibi offerre. Nec ille, scdm enī tbo in. iiii. ⁊ al. audiēs cōfessionē cū cōscientia pcti mortalis, mortalit̄ peccat, tū effectū sacramēti cōfert cū sacramēto: si nō est precisus vel suspēsus quātūcūq; alias malus. Unde Augu. i. q. i. dictū est a dño in numeri: ad aaron. Glor ponite nomē meū sup filijs; ⁊ ego dñs bñdicam eos, vt grām traditā p̄ ministeriū ordinati trāsfundat hoībus. Nec voluntas sacerdotis p̄desse vel obesse possit: sed meritū bñdictionēz poscētis. Quod aū dicit eadē questione: remissionē pctoz nō dāt auari ⁊ similia, intelligitur scdm glo. vel simpliciter de precisis, vel si intelligatur de tolleratis, tales non dant ex merito vicem, i. no sunt digni dare. Debet autē precipue duo habere s. timorē vnde fiat circūspectus; ⁊ zelū animarū vnde sit sollicitus. ¶ Quantū ad primum cōsiderare debet quia ipse est vt

mare enei in templo dñi: vbi lauabant aialia offerēda in sacrificiū. vnde ex imundicijs a qbus illud abluebat efficiebat imū- dum. Unde grego. in pasto. dicit. q fit plerūq; vt animus pastoris audita tēptatiōe etiā vt ipse temptet. ⁊ ideo cū tremore et timore debet poni. nō se ponere ⁊ ingerere ⁊ cuz leuitate ⁊ risibus ibi stare. Unde in figura labiū illi⁹ erat de speculū mulierū. ⁊ signat scripturā vbi sūt exēpla sanctarū aiarū; ad quas debet sepe inspicere ad videndū maculas suas ⁊ intelligere insidias diaboli. Unde subdit Grego. vbi supra. Hec nequaquā timēda sūt pastori. qā tāto citius quis liberat a sua qnto magis fatigat aliena. ¶ Quantū ad zelū dicit grego. q nullū sacrificiū ita deo est acceptū vt zelus aīaz. Et fructū hui⁹ ostēdit. Jacob⁹. v. c. vbi post pmulgationē cōfessionis dicit. Qui cōuertit pctōrē ab errore vie sue saluabit aīam eius a morte ⁊ caritas opit multitudinē pctōrū. Nō minus trabunt aīe ad deum p cōfessionē qndo diligenter fit q̄ per predicatōes moderne tēpore. vt experientia docet. debet ergo non tardare quando vocatur ad huiusmodi.

Qualit̄ se debet habere ad penitentē cōfessor.

Quomodo aut̄ se habere debet ad penitentē oñdit. Augu. de pe. di. vj. c. i. post mediū dicēs. Diligens inq̄sitor: subtilis inuestigator. sapienter ⁊ q̄si astute interrogat a pctōre q̄ forsitā ignorat v̄l pre verecūdia velit occultare. Cognito crimine varietates eius nō dubitet in vestigare ⁊ locuz ⁊ tēpus ⁊c. Quib⁹ cognitis assit beniuolus parat⁹ erigere ⁊ secum onus portare. habeat dulcedinē in affectiōe. pietatē in alteri⁹ crimine. discretionē ⁊ veritatē. adiuuet cōfitentē orādo ⁊ alia bona pro eo faciēdo. semp iuuēt liniendo. cōsolando. spē pmittēdo ⁊ cū opus fuerit etiā increpādo. doleat loquēdo. instruat operando. sit particeps laboris si vult fieri pticeps gaudij. doceat pseuerantiā. Hec augusti. Et verbis augustini patet q nō sufficit cōfessionē audire eoz q̄ sibi dicunt a pctōre ⁊ de alijs ipm nō interrogare: nisi esset psona bene in his perita ⁊ cōsciētia q̄ sufficient̄ scit dicere q̄ oportet. s; cū psona cōiter sint grosse in istis. etiā ille q̄ alijs negocijs mūdi vel sciētij acute. ideo permittendū est dicere vnicuiq; quod vult ⁊ ordine quo vult. Et de peccatis q̄ per se sufficiēter dicit nō iterū interrogandū

Rizime
Senos quosdam
lura
Laudate
re

est. ne moleste in quo nō oportet. sed si aliqd nō bene intellexisset p̄cipue de mortalib⁹: facere sibi declarare debet. vt intelligat. De his aut̄ q̄ nō plene dixit. puta qz nō dixit circūstantias necessarias vel numerū: ⁊ b̄mōi. interroga eū vt plene discat quātū est necessariū. De alijs vero pctis que nec dixit nec scit interroga ip̄m. Et sc̄dm Ray. ⁊ hosti. in sūma. interrogaciones fieri debēt de septē vicijs capitalib⁹ ⁊ de eorū specieb⁹ ⁊ filiab⁹. de q̄bus diffuse babes infra in tertia parte p̄ totum. Non tñ debet esse de oib⁹. sed plus ⁊ minus sc̄dm cōditōes p̄sonarū. Sicut aut̄ q̄ p̄fitetur nō habet necesse tenere magis vnū ordinē q̄ aliū in dicēdo pctā sua. ita nec cōfessor in interrogādo. Tamē ad melius memorie comēdandū de q̄bus debet interrogare. ⁊ de q̄bus iam interrogauit nec amplius habeat replicare: cōgruū est tenere aliquē ordinē. Et si placet interroget de decē p̄ceptis. deinde de septē vicijs capitalibus.

¶ Decē p̄cepta cōtinent̄ in his versib⁹. Unū cole deū. Nec iures vana per eū. Sabbata sanctifices. Et venerare quoqz parentes. Nō sis occisor. Fur. Dorch⁹. Testis iniquus. Uicini qz thoz. Non cupias rē alienā. Aliquā declaratiōem hoz babes supra in prima parte. ti. i. c. ij.

¶ Septē vero vicia capitalia cōtinent̄ in isto versu in vna ip̄ius dictione. Et tibi sit vita semp saligia vita. In illa dictione saligia sūt septē littere a quibus incipiūt noīa septem capitaliū vicioz. In S. intelligit̄ superbia. sub qua app̄benditur vanagloria. In A. auaricia. In L. luxuria. In I. inuidia. In G. gula. In I. iracundia. In A. accidia.

¶ Sed anteq̄ interroget de pctis. pri⁹ querat de excoīcatōe maiori. ⁊ si inuenerit eū in aliq̄ irretitū. si habz auctoritatē sup hoc absoluat prius. si nō habet remittat ad eū qui pōt absolvere. Tho in. iij. dicit in interrogacionib⁹ confessor tria debet seruare. Primū vt nō interroget oēs de oib⁹. Sed interrogētur p̄sone de pctis q̄ consueuerūt reperiri in hoībus illius cōditionis ⁊ status. Et stipēdarij de rapinis ⁊ incēdijs Clerici de simonia ⁊ hozis omissis. Adolescentes de luxurijs ⁊ huiusmodi.

¶ Unde a principio cōfessionis decēs est interrogare confitentem de conditione sua. De exercitio. de statu. An clericus. an laycus. solut⁹. vel cōiugatus ⁊ huiusmodi. vt inde prudētius possit formare interrogaciones. Et quantum

tēporis est q̄ fecit vltimā cōfessionem. Et si fecit penitētiā in
iūctam. Et vtrū in statu pcti mortalis. ¶ Secundum quod de
bet seruare cōfessor est. vt interrogētur ipi a remotis de pctis
in genere. non in vltima specie z modo pcti subito. ne si nescie
bat tale pctm adiscat: z sic inducat in tēptatiōez. Et verbi gr̄a
Si fatef se cōmisisse viciū luxurie. non statim q̄rat sacerdos si
seipm manib⁹ suis poluit z bimōi. ¶ Tertū q̄ in pctis carna
libus nō descēdat nimis ad particulares circūstantias nō ne
cessarias. qz hoc est seipm in tēptationē inducere. z ad inuētio
nē pctoz docere eos q̄ ignorāt. Et aliquādo postea talia infe
runtur in plateis in scandalū z derisum sacramētoz. vt verbi
gratia. Si vir fatef mulierē poluisse extra vas debitū nō vltē
rius q̄rat cōfessor. in qua parte corpis: z quādo. iam enī habz
vltimā speciē pcti. Alias vero turpitudies quas miseri hoīes
inueniūt ipimet si volūt p se exprimant. ¶ Et nota q̄ cōfessor
non solū debet interrogare de mortalib⁹: sed etiā de circūstan
tijs que aggrauāt vel auerant. Unde Innoc. in decre. Omnis
vtriusqz sexus. de pe. z re. dicit. Sacerdos sit discretus z cau
tus. vt more periti medici supinfundat vinū z oleū vulnerib⁹
sauciati diligēter inquirens z pctā z circūstantias pctoz. quib⁹
bus prudēter inq̄sitis intelligat quale ei debeat p̄bere cōsiliū:
z cuiusmodi remediū adhibere. diuersis experimētis vtendo
ad sanādum egrotū. Nec ibi. Ad idem facit quod dicit Aug⁹.
de circūstantijs pctoz. de pe. di. l. c. l. Cōsideret qualitātē cri
minis: in loco: in tpe: in p̄seuerantia: in persone varietate. Et
quali hoc fecerit intētionē. Et ipius vicij multiplici executōe.
Omnis ista varietas cōfitenda est z deflenda. Dolendum est
non solū qz peccauit: sed qz se virtute priuauit. Doleat aliorū
vitā in suā fuisse corruptā. s. exēplo. z comodū qd̄ dedisset pro
ximo exēplo boni. Doleat de tristitia quā peccando bonis in
tulit. z de leticia quā nō adhibuit. Nec Aug⁹. q̄ intellige scdm
q̄ declaratur hic. Illas quidē circūstantias q̄ trabunt pctā in
aliā speciē. de necessitate oportet confiteri scdm Tho. Alber.
z alios doctores. Alias enī circūstātias cōfiteri cū sint venia
lia p̄fectionis est z nō necessariū. pe. de pa. dicit in. iij. di. lxxj.
q̄ numer⁹ circūstantiaz cōprehendit hoc versu. Quis. quid.
vbi. q̄bus auxilijs. cur. quomō. Ray. addit octauā. s. quotiēs

Dicitur ergo quis, pro varietate personarum et status et etatis, sapientie, ordinis. Et sic fuit grauissimum peccatum ad eum, quia quanto gradus altior: tanto casus grauior et ingratitude maior. ¶ Quid, vtrum malum quod prohibetur, vel ex genere suo, vtrum mortale vel veniale, vtrum occultum vel manifestum. Et quantum ad hanc conditionem grauius fuit peccatum cayn quam ad eum, quantitas enim generis homicidii grauior est quam gula vel superbie. Ubi, quia in loco sacro grauius peccatur. ¶ Per quos, quia trahit alios ad peccandum quod proprium est diaboli, vel quos posuit mediatores ad malum perpetrandum: quia peccatorum illorum est particeps, vel cum quibus, vel pro quibus, et contra quos. ¶ Quoties, non solum quantum ad consuetudinem, sed etiam quantum ad numerum, qui numerus refertur ad actionem non ad obiectum actionis, verbi gratia. Si homo iniusta tractatione accipiat saccum plenum mille florenis, vnum furtum est. Si autem tres florenas accipiat diuersis actibus successiue erunt tria furtiua: quia in ipso actu est peccatum essentialiter, et ideo non potest vnum in pluribus actibus. ¶ Cur, an ex infirmitate: vel ignorantia: vel electione: vel quali intentione fecerit quia mortalia trahunt speciem ex fine, illud diligenter hoc explicandum est. Qui enim furatur ut mecheb magis: est dicendum mecheb quam fur, est tamen vnum peccatum in vno actu: sed habens plures difformitates. ¶ Quomodo, naturali vel in naturali, quia semper grauius in eodem genere agendo vel patiendo. ¶ Quando, si in sacro tempore: ut in diebus festiuis: vel alio tempore. Et de perseuerantia in peccato. Ad declarationem autem huius quando, scilicet circumstantie sunt confitende, sic dicit per. de pa. ¶ Circumstantie sunt in quintuplici genere. Prime sunt que nec aleuiant nec aggrauant, sicut que non important aliquam conuenientiam vel disconuenientiam ad rationem, nec ex se nec ex suppositione, sicut furari cum dextera vel sinistra, et istas confiteri est superfluum. Secunde sunt que aleuiant que important conuenientiam, ut facere malum ex bona intentione vel ignorantia, et istas confiteri est imperfectum nisi quis timeret scandalum confessorum. ¶ Tertie sunt que important disconuenientiam ex suppositione, ut furari multum, et istas quia peccatum aggrauant confiteri est perfectum, nisi propter periculum sui vel confessoris vel tertij, sed quia non mutant speciem nec aggrauant in infinitum, non est necessarium eas confiteri secundum Thomam. Sed petrus dicit, quod quauis ista sit comunis

opinio, tamē tutior est alia, s. q̄ cōfiteatur eas cū notabiliter
aggrauant, vt furari centū multo grauius est q̄ furari vnum.
¶ Sūt q̄rte q̄ grauāt ⁊ mutāt spēm, nō tñ in infinitū grauāt,
vt quādo vtrūq; est veniale, vl' quādo primū est mortale, secū
dū veniale, vt in speciebus gule, quaz vna aduenit alteri, ⁊ sunt
q̄ndoq; mortales quādoq; veniales, ⁊ istas cōfiteri nō est ne
cessariū: nec est illud contra illud q̄ dicit *L. bo.* ⁊ alij cōiter, s.
q̄ q̄ mutāt spēm sunt necessario cōfiteāde: qz loq̄tur de illis que
sunt mortalia. Ratio q̄re nō est necessariū ea cōfiteri: qz circū
stantia est cōfiteādi necessaria, nō qz mutat, vt patet in veniali:
sed qz mutat in infinitū, vt patet in mortali. Sed circūstantia
nō mutās in infinitū nunq̄ aggrauat in infinitū qz intēdit pe
nā: ⁊ nō extēdit. Extensio enī est infinita: nec pōt crescere, sed
intētio est finita ⁊ semp pōt crescere. Nulla ergo circūstātia ta
lis q̄ nō mutat seu aggrauat in infinitū est necessaria cōfiteāda.
¶ Quinte mutāt ⁊ aggrauāt in infinitū, vt quādo addunt ve
niali, puta vt laute ⁊ studiose p̄parationi addit ebrietas: vl' no
tabilis anticipatio ore in ieiunio sine causa. ¶ Sed vtrū reli
gioso sit mortale qd̄ alteri veniale. Dicendū q̄ nō, vt verbum
ociosum ⁊ bñōi. Nec pe. de pa. Et nota scdm *L. bo.* in q̄dam
eplā, q̄ circūstantie ille dicuntur trahere pctm ad gen⁹ aliud: ⁊
ideo de necessitate cōfiteāde q̄ bñt specialē repugnātiā p̄cepto
rū diuine legis, sicut furtū simplex repugnat huic p̄cepto non
furtū facies, si vero fiat ī loco sacro: circūstātia illa loci habere
repugnātiā ad aliud p̄ceptū: qd̄ est de veneratōe sacrorū, ⁊ sic
addit noua species pcti: ⁊ sic de alijs. ¶ Dicit enim *Nicho.* de
lira, sup̄ exo, q̄ pctm mortale commissum die festo: habet specia
lem repugnātiā ad illud de sc̄tificatione sabbati, q̄ magis est
opus seruile op⁹ pcti: q̄ opus manuale. Opus aut̄ seruile ibi
p̄biberetur, ⁊ sic mortale vltra p̄p̄riā deformitatē sue materie ex
hoc quod cōmittit̄ in festo: habet aliā deformitatē quā opoz
tet cōfiteri. Et in fine dicit idē *L. bo.* vbi sup̄, q̄ illud quod dici
tur circūstantias nō trahētes pctm ad aliud genus seu speciē
non esse de necessitate cōfessionis nō est respōdendum ad nu
merū pctoz eidē speciei, qz numerū cōfiteri tenetur si potest,
qz nō est vnū sed multa. ¶ Et hoc nota diligēter de q̄busdam
q̄a bonestū est ⁊ bonū cōfessorē seruare in ipso exercitio vltra

excōicationem iuris cōmunis, vt sciat cōfessor: si penitēs in-
 disset in sententiā cōstitutionis sinodalis, ideo inuestigare de
 cōstitutionib⁹ illius diocesis si q̄s haberet, vel etiam puincie,
 vel etiā a legatis vt possit meli⁹ penitētibus puidere. ¶ Dilī-
 gēter querat de numero pcti, i. quonēs incidit in illud: qz cō-
 ter boies istud leuiter transeūt. Et de circūstantijs nō necessa-
 rijs ⁊ pcto quod alteri iā rite cōfessus est nō querat, cū non te-
 neatur nisi in casu in quo tenet cōfessionem iterare. Et de his
 plene sup̄ habes in ti. imediate p̄ceden. c. penul. de p̄fessione.
 qd̄ totū bene vide. ¶ Et nō solū de pctis ope p̄petratis que-
 re: sed etiā de pctis cordis q̄ p̄sone p̄uipēdūt ⁊ numero ipoz.
 qz scdm̄ Lbo. in p̄ma scde. pctm̄ cogitatis ⁊ opis in eadē ma-
 teria: sunt vni⁹ ⁊ eiusdē speciei, sed differūt secūdum magis ⁊
 min⁹, qz. s. pctm̄ operis est graui⁹ q̄ pctm̄ cordis, ideo etiā in-
 terrogandū est de specie ⁊ circūstantijs necessitatis pctoz cor-
 dis, verbi gr̄a. Si dicit se in mēte solū deliberasse mulierē co-
 gnoscere. Interrogandū est vtrū mulierē solutā vel nuptā vel
 virginē, in q̄ die, ⁊ hoc qz ip̄a faciūt illud pctm̄ diuerse speciei.
 ¶ Itē si mulier est facias eā extrāuerso stare, nec in facies earū
 aspicias, qz facies earū vētus vrens est, vt dicit ppbe. Sed
 nec virū decet frequēter in visum aspicere nec facias eū erube-
 scere vltra qd̄ oportet. Et cū sapiētib⁹ vrbani⁹ rep̄bendere qd̄
 oportet cū rusticis ⁊ ydiotis duri⁹, nec p̄mi dedignen̄ ex aspe-
 ritate verboz, ⁊ secūdi pctā paruipēdāt ex leuitate sermonis.
 Stimulatos ex dolore ⁊ desperatōe q̄tuncūqz pctā comissa
 sint grauiā cōfortare ⁊ animare expedit, ⁊ exēpla inducendo
 David, magdalene, pauli, latronis, ⁊ bimōi. Induratos ⁊ se
 excusantes aggrauare mala eoz ostēdendo picula, exempla
 adā, saulis, iude, ⁊ bimōi. ¶ Nota etiā scdm̄ mḡm v̄mber, in
 li. de offi. ordi. q̄ illoz cōfessiones prius ⁊ libenti⁹ audire de-
 bet, q̄ magis indigere putātur, vel q̄ raro venire solent, vel qz
 sunt extranei, vel qz sūt in maiori statu, vel de quoz cōfessione
 maior vtilitas sequutura sperat. Idē dicit audiētib⁹ muliercs
 Caueat ne nisi in publico audiat, ⁊ vbi ab aliquo vel aliq̄bus
 videatur, nec multū imoretur nisi quātū necessitas req̄rit. Et
 eis q̄ nimis frequēter cōfiteri volunt: assignet certū tēpus ex-
 tra qd̄ ipsas non audiat, nec alijs coloq̄is se eis exponat. Et

semp verbis duris et rigidis utat circa illas potius quam mollibus
Hec ille. Et hoc est contra illos qui quotidie audiunt mulierculas
et faciunt eis longas predicaciones. unde amittunt multum temporis et
contra scandalum sequitur in ipsis et in populis. ¶ Nota quod pro quolibet
mortalis peccato esset regulariter septem annis penitentia imponenda.
ut habetur. xxij. q. i. predicandum. Et. xxxij. q. ij. hoc ipsum. §. sequenti.
quod servabatur antiquitus. Et ista septem annis penitentia magis vel minus
aspa secundum maiorem vel minorem criminum et circumstantiarum
et compunctionem erat. Quia ut dicit glossus Iheronimus. apud
deum non tantum valet mensura temporis: quantum doloris. nec tamen abstinentia
ciborum: quantum mortificatio criminum. de pe. di. i. mensura.
Sed hodie omnes penitentiae sunt sacerdotis arbitrio taxande consideratis
circumstantiis personarum/ criminum et hominum. extra. e. de quibus. Dicit
etiam leo papa. xxvi. q. vij. tempore plenitudinis tue moderatio arbitrio
sunt constituenda prout conversorum animos prosperis esse devotos.
Ray. Bull. et Speculator. in reportorio hoc tenet. Et generalis consuetudo
sic habet. nec est contra quod dicit Breg. de pe. di. v. Falsas penitentias dicuntur
quae non secundum auctoritatem sanctorum patrum pro qualitate criminis
imponuntur. Hoc enim intelligitur secundum Ray. cum sine causa
rationabili dimitterentur penitentiae antiquitus taxatae. Nam contra
illam communem penitentiam septem annis pro quolibet mortali in genere
ponuntur aliae penitentiae maiores vel minores pro certis peccatis
prout habetur in diversis capitulis decretorum. quae contra non dantur.
Ideo obmitto ponere. si vis eam videre quae in summa confessorum.
li. iij. c. xxxij. de pe. et re. q. ubi ponuntur. xlvij. casus de hominum
Est autem satis rationabilis causa non dandi hominum penitentias
indispositio penitentium. et etiam aliquando non sufficeret tempus vite. Nam ut
Ray. et Hosti. dicunt. debet confessor dare talem penitentiam quam credat
verisimiliter illum implere: ne ipsam violando deterius sibi contingat.
Quod si magna peccata commisit et dicit se penitere. sed non aliam
quam penitentiam duram agere animet eum ad hoc confessor ostendendo ei
gravitatem peccatorum et prosequens penas et penitentias sibi debitarum. et
sic tandem iniungat penitentiam quam libenter suscipiat. Et si sacerdos non
potest gaudere de omni modo purgatione eius. saltem gaudeat quod liberatus
a gehenna transmittit ad purgatorium itaque ut dicit hosti. Confessor
nullo modo debet permittere peccatorem desperatum recedere
re a se. ar. xxvj. q. vj. presbiter. sed potest imponat ei unum pro nomine:

vel aliud leue. vel q̄ eat semel: vel bis in hebdomada ad eccle-
 siā. 7 q̄ alia bona q̄ fecerit 7 mala q̄ tollerauerit sunt ei in peni-
 tentiā. con. tbo. Hoc tñ sane intellige. videlicet q̄ si alias ip̄m
 penitet 7 paratū se dicit facere quod debz. sed onus p̄nie dicit
 nō posse sufferre. tñc p̄pter hoc quātūcunqz deliqr̄it nō debet
 dimitti sine absolutōe ne desperet. Sed si dicit se nō posse di-
 mittere odiū vel caste viuere. vel alienū cū posset nō vellet res-
 tituere v̄l artā dimittere. quā sine pctō mortali exercere nō po-
 test vel aliqd̄ b̄mōi. talis nullomodo debet absolui sc̄dm tbo.
 7 pe. de pa. 7 alber. qz vt dicit Brego. tñc est vera absolutio sa-
 cerdotis cū interim seq̄tur arbitriū iudicis. xj. q. iij. deus qui
 nūquā absoluit impenitētem. de pe. di. i. neminez. Sacerdos
 aut̄ nullā debz falsitatē in sacramētis veritatis habere. Unde
 7 de pe. di. v. dicitur fratres n̄ros admonemus vt falsis peni-
 tentis aīas laycoz decipi nō patiantur. Falsas aut̄ peniten-
 tias dicim⁹ cū sic agitur de vno vt nō recedat ab altero. Clerū
 et si talis pure vult cōfiteri. debet audiri cōfessio eius: vt dicit̄
 extr. de pe. 7 re. q̄ quidā. Et sibi aliquid iniūgi nō absoluēdo
 eū. 7 declarando q̄ nō p̄pter hoc credat se absolutū: sed tamē
 saltem satisfaciet mādato ecclesie de cōfessione annuali. 7 hoz
 tetur eū vt faciat omne bonū quod potest: vt deus cor ei⁹ illu-
 stret ad penitētiam. vt dicit̄ de pe. di. v. falsas. Et sic nō est di-
 mittēdus sine cōfessione ne desperet. q̄ si instet pro absolutio-
 ne ostendendo scādaliū 7 desperationē si nō absoluator. nullo
 modo debet ei assentire: sed declarare ei q̄ fieri nō potest. nec
 iuuaret eum. Et si permanet in scandalo non est curādum: qz
 est scandalum p̄barisozum. ij. q. iij. inter verba. In imponen-
 do penitētiam si contingat errare. minus malū est errare dan-
 do nimis paruum: q̄ in dādo nimis magnam. vt dicit Criso.
 xxvj. q. vj. alligant: quia vbi dicitur. melius est reddere ratio-
 nem deo de nimia misericordia: q̄ de nimia seueritate. Si enī
 benignus est domin⁹. vt quid vult sacerdos videri austrius?
 Exēplum habemus in christo. dicit Ray. qui nulli vnq̄ gra-
 uem imposuit penitentiam. sed dixit. vade 7 amplius noli pec-
 care. Et ad hoc maxime debet attendere cōfessor excidere ab
 eo causas 7 occasiones peccatozū. puta si conuersatio eius
 cum aliquo est occasio ei alicuius ruine. debet imponere sibi

q̄ dimittat si p̄t̄ ⁊ huiusmōi. de. pe. di. iij. satisfacere. Aliquādo imponere ei mutationē loci q̄ est sibi scandalū: si p̄t̄ fieri. di. lxxxj. valet. Aliquādo t̄n̄ res sic se habēt q̄ nō possūt fieri. ¶ Itē imponēda est penitētia p̄ cōtrariū ad malū qd̄ comisit sc̄dm̄ ray. Et sup̄bo opa humilitatis. Avaro opa elemosine. Buloso ieiuniū: q̄a cōtraria cōtrarijs curant. de pe. di. ij. facere. Hoc est enī ad bene esse imponere ista magis q̄ alia. Itē si est negligēs ad audiendū verbū dei. sc̄dm̄ Jo. potest ei iniungere q̄ audiat certū numerū p̄dicationū. Debet tamē cauere ne det talē penitentiā p̄ quā fiat alteri p̄iudiciū. puta si seruo iniūgatur lōga p̄grinatio: v̄l ieiuniū plixū. dñs eius inde recipiat detrimentū de seruiicio suo. vel si imponeret vxori vt daret multas elemosinas. dabit de bonis viri: si p̄ afrenaria non habet. Itē pro pct̄o nō est manifesta penitētia iniūgēda. s. talis vnde possit aliqua pct̄i cōmissi suspicio oriri. ¶ Item nota sc̄dm̄ Jo. an. sup̄ cle. dudum. de sepul. q̄ prius debet sacerdos iniūgere penitentiā: q̄ facere absolutionē a pct̄is. qd̄ p̄bat ex ip̄o textu cle. q̄ prius agit de p̄niā iniūgenda. postea de absolutionē. t̄n̄ etiā ex ratōe. q̄a cū absolutio sit cōplementū ⁊ forma in p̄niā. q̄a prius debz esse satisfactio q̄ est vt pars materialis p̄niē. saltē in actuali p̄posito. vt exp̄ssa satisfactōe q̄ debet imponi p̄ sacerdotē eā penitens acceptet. sicut cōfessus est ⁊ doluit ⁊ inde sequit̄ absolutio. Quia t̄n̄ fit p̄trariū. vt. s. prius absoluetur ⁊ postea iniūgatur penitētia. quocūqz modo fiat vel ante vel post. sufficit. Presupponit enī cōfessor illū habere p̄positū faciēdi qd̄ sibi iniūget: cū ip̄m peniteāt. Itē sc̄dm̄. Jo. si penitentē absoluis cui⁹ cōfessionē generalem audisti: absoluas etiā eū a penitētijs oblitis ⁊ iniūctis ab alijs sacerdotib⁹. ⁊ si aliquaz p̄niay iniūctay memor sit q̄s nō impleuerit: si iudicaueris expediēs cōmutes eas: nisi esset in casu a quo non posses absoluere. ¶ De p̄mutationē t̄n̄ p̄niē habes supra in titulo prece. c. vlti. Ubi etiā multa sūt de satisfactōe. cautū est etiam declarare sibi: vel p̄mittere q̄ si aliqua die vel ex negligētia vel obliuione ommitteret penitentiā iniūctam. puta ieiuniū vel orationes ⁊ huiusmodi. q̄ possit p̄ficere alia die. ¶ Itē sc̄dm̄ pe. de pa. consulendū est diuitibus ⁊ nobilibus q̄ querāt participationē bonoz que sūt in religionibus. vbi etiā sunt plures

penalitates q̄ alibi: et magis accepte deo q̄ alibi, et q̄ in peni-
 tētia imponat nō solū que faciāt se ipsos, sed etiā q̄ per alios
 ab alijs pcurabūt, et oīa quoz specialit̄ sunt participes. Dicit
 etiā pe. de pa. in. iiii. q̄ debet cōfessor cū minorē penitētiā de-
 bito imponit innotescere ei, q̄ illa imposita nō est digna, nec
 decipiat putās ipm̄ sufficere, sed q̄ deberet pro quolibet moz-
 tali septēnē agere p̄niam, q̄ si hic nō faciet, luet in purgatorio.
 Si tñ crederet p̄ istā declarationē illū icidere i desperationē,
 nō debet sibi hoc dicere. ¶ De p̄fite tē aūt q̄ non cōfite t̄ aliqd̄
 mortale quod nouit de eo confessor: ex eo q̄ nō reputat illud
 pctm̄, dicit Hof. in quoli. ix. q̄ si est certum illud esse mortale:
 tūc q̄cunq; cōfessor debet ei facere cōscientiā de eo, cū p̄fessor
 ordinet̄ ad utilitatē ei⁹, sed utilitas ei⁹ est q̄ sciat statū suum,
 nec debet eū absoluerē: sed reputare eū indispositū ad recipiē-
 dum absolutionē dū manet in tali statu. ¶ Sed si dubium sit
 utrū sit pctm̄ et opiniones sūt inter m̄gr̄os, sicut utrū sit licitū
 emere reddit⁹ ad vitā, tunc aūt cōfessor est ordinari⁹ eius: ita
 q̄ tenet̄ audire cōfessionē ei⁹, et tūc si sit illi⁹ opinionis q̄ illud
 nō sit pctm̄ debet illum absoluerē simpliciter. Si aūt credit q̄
 sit pctm̄ debet ei cōscientiā facere q̄ cōfite t̄ diligēt̄ se infor-
 met de illo facto utrū sit pctm̄. Sed dato q̄ ille non vult reco-
 gnoscere illud esse pctm̄, nichilomin⁹ ex quo est ordinari⁹ te-
 netur eū absoluerē nec reputare eū inabilē ad absolutionē: qz
 ex ratōe et nō p̄teruia hoc opinat̄. Ordinari⁹ aūt absoluendo
 debet seq̄ cōmune iudiciū ecclie: nō suū. Si aūt sit cōfessor de-
 legat⁹ q̄ nullo modo tenet̄ cōfite t̄ nisi velit si credit illud esse
 mortale, nō debet eū absoluerē: qz ex mera volūtate depēdet
 vt absoluat v̄l dimittat. Debet sequi in absoluēdo p̄p̄riū iudi-
 ciū: et peccaret absoluēdo. Hec gos. ¶ De absolutōe nota tan-
 dem sc̄dm̄ Ray. ¶ Sacerdos dicit̄ soluere vel ligare trib⁹ mo-
 dis. Uno modo p̄ ostensionē, i. ostendēdo solutū vel ligatum.
 Ligatū dico cū nō absoluit, licet enī pctoz per contritionē sit a
 deo absolut⁹ ad huc tñ in facie ecclie manet ligat⁹, et sic intelli-
 gitur illud ca. de pe. di. i. quātus licet. Alio modo ligat sacer-
 dos dādo penitētiā ad quā obligat pctozem: vel soluit dū de
 pena sibi debita dimittit v̄l ad sacramēta admittit de pe. di. i.
 multiplex. Tertio modo p̄ excommunicationē et absolutionem

ab ea. ij. q. l. nemo. Sit tamē scđm pe. absolutio a pctis realiter per ministeriū sacerdotis. nō quidē principaliter et auctoritative: qz hoc est pprium dei. de pe. di. i. verbū. Nec tamē solum ostēsiue. qz et hoc faciebāt sacramēta veteris testamenti. Nec solū deprecatiue: qā sic magis absolueret bonus laycus q̄ malus clericus. Nec solū per cōtritionē cōfiteētis: qz nunq̄ tunc q̄s ibi efficereēt de atrito p̄trit? sed opatur instrumentaliter absolutio ad remissionē disponēdo ad grām. et sic nisi opponat̄ obstaculū facit de atrito cōtritū: et iam cōtrito adauget grām. Hec pe. cui. concoz. tbo. et fit hoc virtute clauū q̄ dicuntur plures in effectu. qz vna est potētia discernēdi. Alia est definiēdi. Tria est tamē essentialiter. s. potestas iudicādi in foro aīe colata a deo: et in anima impressa idelibiliter p̄ susceptionē sacerdotij. Hec pe. Nota scđm Ray. q̄ triplex est iudiciū. s. dei. petri. et celi. In primo absoluit pctoz per cōtritionē. in iudicio petri. i. p̄fessionis per absolutionē: si tñ sit absolutus prius a deo. saltē ordine. q̄ notatur. xxiiij. q. i. manet petri p̄uilegiū quādo ex eq̄tate fertur iudiciū. In iudicio celi curie celestis absoluit per approbationē. de pe. di. i. ¶ De modo absoluēdi nota q̄ dicit pe. de pa. qz homo nescit vtrū vnquā fecerit vnā p̄fectam p̄fessionē. expedit. vt in omni cōfessione sacramentali post quedā specialiter enumerata seq̄tur generalis clausula. s. de oib? alijs venialib? et mortalib? cōfessis et nō cōfessis dico meā culpam. et sic absolutio seq̄tur. et sic valebit ad remissionē pene et culpe etiā mortalis oblite. et etiā scite. ad quā tamē nō tenebatur alias in speciali iterū cōfiteri. quia. s. cōfessus est sufficienter. ¶ Forma aut̄ absolutōis scđm Tho. in tractatu de forma absolutōis hec est quantū ad substātiā. Absoluo te. et p̄suevit addi Ego et a pctis tuis. et si nō diceret̄ subintelligeret̄. Quia enī in sacramētis verba habēt efficacitā ex institutione. Tenēda sunt determinata verba cōsonantia diuine institutioni dicenti. quecūq; solueritis etc. Ista verba cōueniunt. Ego te absoluo. Idem Inno. et hosti. ¶ De ista et alijs diuersis formis absolutōis ab excoicationis et a pctis quere infra. ¶ Solet autē dñs papa aliquādo quibusdam tantam gratiā facere vt simpliciter ab oibus cēsuris et penis iuris et hominis omnes possint absolui in foro saltem cōscientie. et tunc cōfessor potest

ista forma vti: quā a curia romana recepi et vsus sū. **U**idelicet
De plenitudine potestatis aplice cuius auctoritatē pro p̄senti
 gero. **A**bsoluo te ab oībus cēsuris eccliaasticis sentētis vincu
 lis excoīcationū suspensionū et interditi tam a iure q̄ ab ho
 mie latis: nec non ab oībus negligētis et defectibus cōmissis
 in administratione sacramentoz officijs et actibus tuis. v̄l no
 mine tuo factis supplēdo de solita apostolice sedis clementia
 omnes defectus eozūdem. **E**t aboleo etiā oēm maculā infamie
 et inabilitatis v̄ndecūq; cōtractā. **D**ispēsoq; tecū sup̄ irregu
 laritate simonia in ordine et b̄nificio actiue v̄l passiue quacūq;
 occasiōe vel causa: etiā circa te in colatione ordinū sacramēto
 rū cōtractis seu cōmissis. **R**estituo te et abilito te ad status: fa
 mam: honores exequutiones officioz eccliaasticoz quozūcū
 q; ac oēs gradus dignitatū et honozū ad beneficia eccliaastica
 habita et habēda: et tibi de his q̄ habes de nouo p̄uideo rela
 xando tibi fructus quos male percepisti seu lesa consciētia ex
 eisdē at alia que in ludo ex succēptiōe ac alias ad te pueniunt
 que subiaccēt restitutioni vage in forma plenissima. **I**n nomine
 pa. et fi. et. s. s. **A**mnē. **S**i autē aliquis dubitat: an pro istis specia
 lis exigatur forma absoluendi necessaria qui a sede apostoli
 ca habent priuilegiū. q̄ in articulo mortis dūtarat semel pos
 sint habere plenā remissionē omnium suoz peccaminū: id est a
 pena et culpa: vt alij exprimūt. respondēt sc̄dm q̄ a magnis vi
 ris tā in cōcilio Constantien. q̄ Basilien. dictū fuit q̄ nō sed
 sufficit q̄ ea oīa et singula faciāt pro q̄bus indulgētia p̄efata
 datur. put in bullis vel priuilegijs talium exprimūt. nec putet ali
 quis q̄ q̄ndo semel in articulo mortis fuit et vsus est. q̄ postea
 in alio articulo mortis vti valeat: nisi papa latiorē auctorita
 tem daret q̄ dat q̄ndo ponit q̄ in articulo mortis dūtarat se
 mel. **E**t ita respondēt in cōcilio Constantien. a litteratissimis
 viris plurib; de hoc req̄sitis. **N**e mirū q̄a priuilegiū de indul
 gentijs tantū dat quātum sonat. nō autē extendi debet vltra.
Sed quid de confessore q̄ absoluit vbi non potuit secularē.
 aut ex ignorātia: vel ex verecūdia festinatione: v̄l huiusmodi.
 et confessor postea experit se errasse: nūquid tenet hoc seculari
 dicere? **R**espōdet secundū oēs. q̄ secularis excusatus est et co
 ram deo absolutus interim q̄ nescit. sed confessor non. **Q**uid

ergo faciet? Collatio facta fuit de hoc cū multis notabilibus
doctoribus theologie in cōcilio basilien. Quidā dixerūt q̄ de
bet auctoritatē a supiore impetrare ⁊ si sine magno scādalo fie
ri pōt vocare non absolutū ⁊ sibi dicere, ac euz absoluerē post
auditū in cōfessione: vel si magnū scandalū timef absentē ab
soluat si ab vltima cōfessiōe speraf esse in grā. Aut vt alijs pla
cuit si magnū timeref vel notabile scandalū sūmo sacerdoti cō
mittat, penitētiam solam condignā sacerdos pro negligentia
agens, p̄sertim quādo multitudo sic est neglecta: vel multi eo
rū multū distant a loco vbi residet cōfessor. ¶ Quid est sciē
dum de illo qui cōfitetur ⁊ cōfessor eū nō intelligit aut ex dor
mitione: vel ex imperitia lingue, aut distractiōe nimia: v̄l ex si
mili causa. Respōdet Jobānes d̄ hartbeberg antiqu⁹ doctor
in quoli. suis. Sacramētalis absolutio p̄exigit confessionem:
confessio vero oīs importat reuelationē q̄ non potest esse sine
relatione vni⁹ ⁊ p̄ceptiōe alterius. Cum ergo alterū istorū: s.
perceptio sacerdotis deficiat in p̄fato casu: credo de illo pec
cato non esse cōfessionem, ⁊ per cōsequens nec impendi abso
lutionem. Hec ille. Sed istud videtur intelligi vbi obaudita
sunt pct̄a grauia que de necessitate salutis sunt cōfittenda, nō
de alijs q̄ cadūt sub cōcilio ⁊ vbi talia modica raro obaudiun
tur ab eo qui alias noscit personam. Utrum vero penitentiā
seu satisfactiōē impositā post absolutionē debitā factam in
peccato mortali: vel in toto vel in parte teneat homo iterare.
Sup hoc sunt varie opiniones, in hoc tamē omnes cōcordāt
q̄ satisfactiō facta in mortali: sicut nec alia opera valēt in foro
dei ad tollendū v̄l minuendū debitū pene p̄ peccatis ad quod
ordinaf oīs satisfactiō, quia cū non sit in amicicia: non potest
esse deo acceptū tale opus. Sed vtrū valet in foro ecclesie mi
litantis ita q̄ nō tenef iterare. In hoc est varietas opinionū.
Et aliqui dicūt q̄ tenef iterare: quia cū non potuerit satisfā
cere deo: nec etiā potuit satisfacere sacerdoti qui in p̄sona dei
sibi illud iniūxit. S̄ pe. de tharen. ⁊ Jo. parisi. videntē simpli
cīf dicere sine distinctiōe, q̄ tal nō tenef iterare tales satisfactiō
nes: q̄a satisfecit in foro ecclie militātis in quo date sunt ⁊ vbi
non iudicat de dispositiōe interiori, idē videtur sentire Cincē.
iū specul. bist. li. ix. Et dñs ambaldus in. iij. ⁊ p̄ ista opiniōe

videt satisfacere impositio pñie septēnis, q̄ fiebat regularit̄ p
 quolibz mortali, vt, xxij, q. i. p̄dicandū. Et verisimile est q̄ in
 tāto interuallo aliquod mortale cōmittebāt. Quā si oportuissz
 iterare, fuisset hoc laqueū inijcere anūab⁹. ¶ **L**bo. cū alber.
 magno in. iij. distingūt de satisfactōe. Dicūt enī q̄ sūt quedā
 satisfactōes ex q̄bus remanet aliq̄s effect⁹ in satisfaciētibus.
 etiā postq̄ actus satisfactionis transijt: sicut ex ieiunio remanet
 corporis debilitatio, ex elemosina diminutio substantie. Et
 tales satisfactōes in pctō facte: nō oportet iterare, q̄a q̄ntum
 ad illud quod de eis manet p̄ penitentiā sequentē accepte sūt
 Alie satisfactōes sūt q̄ non relinquūt effectū in satisfaciēte:
 postq̄ actus transijt sicut in oratiōe, ⁊ huiusmodi. Actus enī
 interior q̄ totalit̄ trāsijt nullo mō viuificat. Unde talis oportz
 q̄ iteret. Eandē opinionē tenet pe. de pa. magis declarans.
 Dicit enī q̄ in satisfaciētib⁹ habentib⁹ effectū relictum post
 opus, sicut baptismalis character effectū habet recedēte fictio
 ne, sic ⁊ istū derelictū ex sacramēto quod operat̄ ex ope opera
 to incipit valere ex sequēti eius appbatōe ⁊ sacerdotis ratiba
 bitōe, cū illū vere penitet, ⁊ nō ex simplici viuificatione: quia
 opus opans mortuū nunq̄ viuificat. Et sic illa penitentia sa
 tisfacit: nō solū in foro ecclie, sed etiā in foro dei q̄ntū ad id del
 lictū, vt nō oporteat iterare sic ieiunū, elemosina, ⁊ huiusmōi
 Sed si nō habēt effectū vt est orō: talis penitētia facta in mor
 tali in nullo satisfacit, quin hic vl̄ alibi oporteat satisfacere, qd̄
 videt̄ intelligendū in foro dei: q̄a nec ratōe ip̄ius opis cū facit
 nec ratōe derelicti cū postea penitet cū nō habeat derelictus:
 sed in foro ecclie satisfacit q̄a nō est necesse eā iterare si vult eē
 in statu saluatōis vel salutis postea penitēdo, sicut necesse ha
 bebat ip̄am ad implere cū fuit sibi imposita. Unde idē pe. dī
 cit, paulo sup̄ius, q̄ q̄ndo homo de oibus est cōtritus ⁊ con
 fessus ⁊ accipit penitentiā cū absolutōe: si recidiuās peragat
 eā in mortali, Ip̄e qd̄ se liberat ab iniūctōe sacerdotis, nec in
 currit peccatū inobediētie quod incurreret si eam nō p̄cisset
 quia nō est fortius vinculū cōfessoris, q̄. dei vel ecclie: s̄ in
 mortali existēs implendo preceptū dei de honore parētū: vel
 ecclie, de ieiunio ecclie ab illo absolute se liberat, ergo ⁊c.
 bec pe. Quā ergo penitentia iniuncta ordinet̄ ad tollendū vel

dimittendū debitū pene tēporalis. talis q̄ penitentiā sibi im-
positā nō habentē effectū derelictū. vt oī ones pficit in morta-
li. si reuertit ad penitentiā ⁊ tandē morit̄ in statu gr̄e ex quo il-
lā nō iterauit cū p̄ ip̄am nō sit solutū de debito pene tēporalis.
soluet eā in purgatorio. nisi p̄ alia opa bona hic satisfaciāt. q̄
si nō reuertat̄ ad penitentiā q̄ p̄niam pfecit in mortali q̄ntūcū
q̄ siue habentē siue nō habentē effectū. soluet illud debitū in
inferno semp; sicut ille qui morit̄ cū mortalib⁹ ⁊ venialib⁹: de
vtrisq; soluet penā eternā in inferno. Quāuis enī veniale de-
beat̄ pena tēporalis q̄ finē habet. tñ p̄ accidens est q̄ veniale
punit̄ in inferno pena eterna. s. ratione status. q̄ in inferno
nulla est redēptio. Nō enī est ille status expiādi culpā ad quā
sequit̄ pena. ⁊ ideo semp remanēte culpa veniali durat ⁊ pena
ita tenet. Tho. in. iij. di. xxiij. Sed de pena tēporali debita p̄
mortali post cōtrictionē pe. de pa. sic d̄clarat in. iij. Peccator
postq̄ est deo recōciliat⁹ est debitor pene finite: non q̄litercū
q̄ soluēde: sed in statu gr̄e in quo solū est deo accepta. alioq̄n
est debitor tate pene q̄ntā meref culpa: ⁊ illa est infinita. Cui⁹
de pctōri per se qd̄ debebat̄ pena infinita si erat in mortali sed
mutata fuit in tēporalē. supposito q̄ pseueraret in amicitia ac-
ceptauit deus absolutionē a pena eterna ⁊ impositionē pene
finite sub cōditione si in gr̄a fieret. Et si querat̄ q̄re deus ma-
gis acceptauit absolutionē a culpa sine cōditōe: q̄ absolutiōz
a pena. Dicendū est q̄ culpa trāsijt ⁊ macula nō trāsijt. ⁊ gr̄a
in momēto aduenit: s; satisfactio futura est. Futur⁹ aut̄ solet
cōditio apponi. nō aut̄ p̄sentib⁹ nisi pctis. v̄ si apponat̄ certa
est. Talis ergo dimissa culpa punit̄ in inferno pena infinita.
nō p̄pter cōmutationē finite in infinitā: sed q̄a debitor est pe-
ne infinite ex quo nō soluit penā finitā sub cōditōe qua debu-
it. sicut p̄dens p̄uilegiū clerici incidit de foro miti ad forū san-
guinis. sic qui declinat foro ecclie incidēs in mortali ad forū
iusticie exterminātis inuenit eternā. Hoc quod di. pe. videtur
intelligendū de eo q̄ penitentiā iniūctā nō habentē effectum
derelictū factā in mortali scito ab eo. vel de quo dubitat contē-
nit iterare ex negligētia ⁊ ex labore recusans: hic tenet̄ in pur-
gatorio facere emēdam deo. Sed si quis dimittat iterationē
talis penitentie ex impossibilitate. quia ei deficit tēpus: v̄ cre

dit se eā fecisse in statu gr̄e, vel fuerit in mortali incognito ab eo; vel etiā si scit se fecisse in mortali, iterare facit p̄ aliū quē credit bonū; vel etiā si nec per se nec per aliū iterat credit sibi sufficere ad salutē q̄ impleuit sibi iniunctū. intēdens quod min⁹ hic fecit satisfacere in purgatorio: et sic deo facere emendā, per huiusmodi omissionē talis non dampnat. Unde et ipse pe. di. xxv. dicit q̄ qui fecit penitentiā iniunctā in mortali per se pro tanto non tenetur iterare: quia potest in purgatorio satisfacere. Et si dicatur q̄ videtur incōueniens q̄ tantū quis puniat̄ pro peccato dimisso, q̄a pena eterna: et sic non videtur p̄fuisse in aliquo cōtritio et cōfessio. Respōdet pe. q̄ licet tantū puniatur extensiuē, nō tamē intensiuē: sicut pro vno peccato tandiu quantū p̄ mille, sed nō tam accerbe. Si etiā partē penitētiē fecit, s. in statu gratie, et vnus dies remāsit pro illa die eternam penam luet si non penitet, nō tamē tam accerbe: ac si nunq̄ cōtritus et cōfessus esset: nec in aliquo fecisset, alias peccatū rediret. Hec petrus. ¶ Nota tamē q̄ dum quis facit penitentiā iniunctā sibi, si labat̄ in mortali: quous bonum est q̄ citius potest cōfiteri, tamē cū per solam cōtrictionē peccatū dimittatur et gratia restituat̄, q̄ cito iste cōtritur etiā antequā confiteatur prosequēdo dictam penitentiā, etiā si sit talis q̄ non relinquat effectū post factum in foro dei realiter satisfacit: quia in statu gratie est. Unde in nullo tenet̄ iterare. Ad tollendum autē omne dubiū tutius videt̄ q̄ cōfessor et si dat penitentiā diutinas ieiuniorū, elemosinarū, peregrinationū et huiusmodi p̄ ut requirūt peccata: nō tamē iniungat diutinas penitētiā orationū et precipue his de quibus potest dubitari de reciduo.

De casibus reseruat̄ episcopis tam de iure
q̄ de consuetudine approbata.

De casibus reseruat̄ episcopis de quibus dicitur in fine de. dudum varie sunt opinōes doctorū: Aliqui enī ponunt plures. Aliqui pauiores vnde materia nō est bene clara, et in sūma pisana dicitur q̄ b̄ndictus vndecimus, in extraua, inter cunctas declarauit esse quatuor casus episcopales de iure. Primo .s. peccatū per quod incurrisset irregularitatem. Secūdo de incendiarijs. Tertio de peccato p̄pter qd̄ esset indicēda solēnis p̄na. Quarto de excommunicatis de maior̄i excommunicatōe.

Itē declarauit quos esse casus ep̄is reseruatis de approbata
consuetudie. Primo homicide voluntarij. Secūdo falsarij. Ter-
tio violatores eccl̄iastice libertatis. Quarto violatores eccl̄ia-
stice immunitatis. Quinto sortelegi et diuinatores. ¶ Quāuis
aut̄ dicto extrauagās fuerit reuocata p̄ cle. dudū. tñ quātū ad
dictos casus nil imutātū fuit et si ibi alia cōtenta. et sic videt̄ q̄
ad huc illi remaneāt. Et addit in p̄sanela q̄ possūt nichilomi-
nus ep̄i in suis ep̄atibus casus reseruare. put̄ eis videt̄ expedi-
re: sicut possunt cōstitutiones facere. et multo magis cōcilium
sinodale vel p̄uinciale a quoz sentētis religiosi nō valent ab-
soluere. Jo. an. extra de pe. re. si ep̄s. li. vj. glo. iij.

Hosti. ponit alios casus quos ep̄i sibi reseruant.

Predictis casib⁹ ponit hosti. crimē enorme. et publicū ho-
miciidū. et sortilegiū. et addit istos alios. opp̄ssio puero-
rū. et etiā ex casu. incestus. corruptio monialū. coytus cū brutis.
matrimonū clandestinū. vel p̄tra interdictū eccl̄ie. piuriū
et falsum testimoniū. et blasfemia dei et sc̄toꝝ. Hosti. in summa
ponit p̄dictos et addit pct̄m cōtra naturā et etiā quodlibz enor-
me qd̄ generalis v̄l p̄ticularis cōsuetudo cōseruat ep̄is. in qb⁹
aliquādo ep̄i remittūt pct̄orem ad sedē aplicam. p̄pter enor-
mitatē criminū et ad terrorē alioꝝ. Hec hosti. Ego tñ nō legi ad
huc esse aliqd̄ pct̄m p̄cisse ita enorme a quo nō posset absolue-
re ep̄s subditū. dūtamē nō habeat sentētiam anexā aliquam.
Quāuis aut̄ possint absoluere q̄ mittāt aliquādo bene faciūt

De alijs casibus quos ponit Buill. durā. in spe.

Guillelmus durādī speculator addit in reportorio suo v̄l-
tra p̄dictos alios casus. s. deflorātes virgines vi oppres-
sas vel seductas. cōtrabētes post votum castitatis. fornicatio
cū iudea et sarracena. cōcipiēs p̄ adulteriū quē vir credit suū.
p̄curans abortum. vel sterilitatē in se vel in alia. Cōtrabens
matrimonū post sp̄salia iuramēto firmata. Cōgnoscēs car-
naliter baptizatā. vel cui⁹ p̄fessionē audiuit. Tenēs ad baptis-
mū vel cōfirmationē filiū extra articulū necessitatis. Clerbe-
rās patrē vel matrē. et usurari⁹. Et tandē sic cōcludit. Tot cas-
sus ponere nō est aliud q̄ potestatē sacerdotum restringere:
q̄ eis plenarie est data a xp̄o. Unde breuiter dico sacerdotes
oīa posse quo ad forū penitētiāle q̄ nō sunt specialiter in iure

ep̄is referuata, ⁊ q̄ nō sūt ip̄is sacerdotib⁹ directe v̄l p̄ aliq̄ cōsequētiā interdicta, ar. extra. de iur. ac si. ⁊ de sen. ex. nup. Hoc tñ fateor q̄ v̄bicūq; fuerit graue delictuz vel enorme superioris est iudiciū req̄rendū. Et idē dico in oībus casibus in q̄bus est generalis cōsuetudo ecclesie q̄ sint ep̄iscopis referuata.

Predicatores ⁊ minores p̄sentati p̄ audientia cōfessionū possunt absoluere de casibus quos ep̄i sibi reseruat exceptis de iure ep̄is reseruat.

Tobānes de lig. in q̄da; declaratiōe sup̄ ca. oīs. d̄ pe. ⁊ re. pbat ⁊ cōcludit ex dictis imediate ⁊ guil. spe. ex cle. dudū fratres p̄dicatores ⁊ minores p̄sentatos p̄ audientia cōfessionū posse absoluere ab oībus casibus pctoz: exceptis p̄cise q̄ in iure reseruant ep̄is. Sed a casib⁹ quos ep̄i sibi reseruat v̄l de cōsuetudine sue diocesis, vel ex suo b̄n̄placito, vel p̄ cōstitutōes suas sinodales v̄l p̄uinciales posse absoluere etiā si ep̄i dictos casus nō cōcedant. Et sic pbat cle. dudū. ⁊ statuit q̄ dicti fratres nō possint absoluere nisi a casib⁹ a q̄bus possunt curati q̄ eis p̄mittunt in iure, nisi ep̄i vellēt plus cōferre aliquid. Sed guil. dicit q̄ nō obstāte q̄ doctores ponāt mltos casus ep̄is reseruos, curati possūt absoluere ab oībus occultis q̄ in iure nō sunt ep̄is referuata, ⁊ q̄ non sūt ip̄is sacerdotib⁹ directe vel p̄ cōsequētiā interdicta, licet ergo ep̄i possint certos casus qui de iure cōpetūt inferiorib⁹, nō tamē hoc possunt simplici nisi in duob⁹ casib⁹ sc̄dm̄ Buill. s. directe vt cū aliq̄ fuerint legitime in crimine dep̄bensi: q̄ merito fuerint tali pt̄ate p̄uati. Secūdo indirecte p̄ aliquā cōsequentiā, vt cū aliq̄s casus euenit: in quo ad utilitatē cōmunionē expediat q̄ talē casum retineat: ⁊ aliter nō, xxv. q. i. de ecclasticis. Nō autē expedit utilitati cōmuni reseruare tot casus, sed hoc est ponere laqueos in via salutis. Sed si aliquis vult defendere plures casus: posse ep̄us rōnabili reseruare quo ad sacerdotes parrochiales cū sint de foro ep̄oz ⁊ eoz cōstitutionib⁹ subiecti, tamē hoc non possunt facere ep̄i erga p̄dictos fratres: q̄a exēpti sūt nec eoz ordinationib⁹ subiecti, extra de exce. p̄la. nimis praua. Cū ergo nō possint dicti fratres absoluere a casib⁹ reseruat in iure ep̄is, vt dicit in cle. illa, ergo possunt in oībus alijs, vt puta reseruat ex cōsuetudine particulari loci, vel sinodali constitut

tionem: quia unum negando: alium tacendo concessit. di. xxv. qualis. Nec
possunt prelati dictam concessionem reuocare vel defalcare non directe
negando licentiam audiendi nichilominus habent per de. nec indirec-
te prohibendo parochianis ne confiteantur eis. extra de p. uul. q. n.
to. Nec per retentionem multorum casuum: quia fieret in scandalum legis
quod fieri non debet. extra de co. ce. p. costi. Sileat ergo io. mo. q.
dicit quod si episcopus potest artare potestatem ordinariam curatorum. potest mul-
to magis artare potestatem extra ordinariam ipsorum fratrum: quia quod per
superiorem conceditur: per inferiorem artari vel reuocari non potest. ut patet di.
xxj. inferior. Ad costi. autem de. de p. uul. reli. ubi dicitur quod a casibus
ordinariis reseruatis quecumque absoluere non presumat. rindus est. quod
intelligendum est: de casibus in iure reseruatis. sicut dicit ista con-
stitutio dudum. Non autem de reseruatis per consuetudinem vel statuta
aliorum prelatorum quia remouet illa papa in dicta de. dudum. a quibus
possunt dicti fratres absoluere. Nec io. Sed fra. post laud. dicit quod de
casibus episcopalis non potest dari doctrina: cum dependat ex statutis
ipsorum episcoporum et doctrinis. Et quis laud. dicat quod habens irregu-
laritatem quam solus papa tollere potest. non possit absolui a peccato
ante dispensationem. Fra. zan. dicit contrarium. scilicet quod potest absolui a
peccato remanente macula irregularitatis. Quia ergo non est clarum
quod sint casus reseruati episcopis in iure communi. ideo tutior via est in huiusmodi
quod fratres si possunt sciunt ab episcopo quos casus uult sibi reseruari: et de
illis non se intromittant. et omnes alios sibi facere prececi. Tertium est
autem quod secundum omnes absolutio ab excoicatione maiori reseruatur episcopis.
Item dispensatio et commutatio uotoꝝ. Item relaxatio quorundam iur-
ramentorum. Dispensatio incertorum habes supra in. ij. pte. ti. ultio.
Fran. zan. de. vi. de. dudum. dicit glo. Jo. an. lau. pan. stepha.
zen. tenere quod episcopus possit reseruare casus de quibus poterant ante
hanc constitutionem. scilicet dudum. absoluere. ita quod reseruatio preiudicet
fratribus. id est quod non poterunt tunc etiam ab illis reseruatis absoluere:
quod est contra hoc quod dicit hic Jo. de lig. Et intelligitur ista reserua-
tio casuum episcopaliu de actibus exterioribus cum effectu. non de interio-
ribus: ut si quis desiderauit vel etiam quesiuit occidere alium. Istud
homicidium cordis. de reseruatis episcopis non est. Dicit etiam pe. de
pa. quod incestus qui committitur a pueris quando non habet usum
rationis. non est de reseruatis episcopis: quia nec per hoc tol-
litur uirginitas. nec causatur affinitas.

Cum

↑
↓

Que est atrox iniuria et leuis.

ATrox iniuria est, si membrū mutilat, si dens frangatur. Enormis iniuria est, si nimis sanguis exijt de mēbro de quo exire nō cōsueuit. Si oculi effoderet. Si bacul' verberaret vel cedit. Si interficit, extra de sen ex. cū illoz. Brauis iniuria est si psona eccliaistica incarceraret. Si ei' vestes rūpūnt. Si ex deliberatiōe citra vulnera pugnis vel calcib' pcutit. extra d' offi. dele. excōicatis. ¶ Leuis v'l modica iniuria est que modica pculsiōe vel impulsione pugni/palme/v'l man' /aut digiti/vel baculi seu lapidis fit, aut si aliqs capit p manū; aut capillos v'l p vestimētū aliquē p'sbiterū et dicit si tu nō esses p'sbit' &c. extra. e. puenit ad nos. Et sup istud ca. Jo. an. q' credit q' in leuib' iniurijs possunt absoluerē epi. et in leui oēs indifferēter absoluūt. In mediocri certas psonas p'uilegiatas vt hostiarios, officiales, seruos, clericos cōiter viuentes et p'fessos, in enormibus nullos. ¶ Nota q' violētia esset si quis teneret clericū per vestes; v'l p' frenū equi cui insidet clericus cū abire nō posset quo vellet. Auferēs etiā rem violenter a clerico excōmunicatus est. ¶ Et nota q' duo requirunt vt quis incidat in casum. s. q' sit animus dolosus et facti perpetratio.

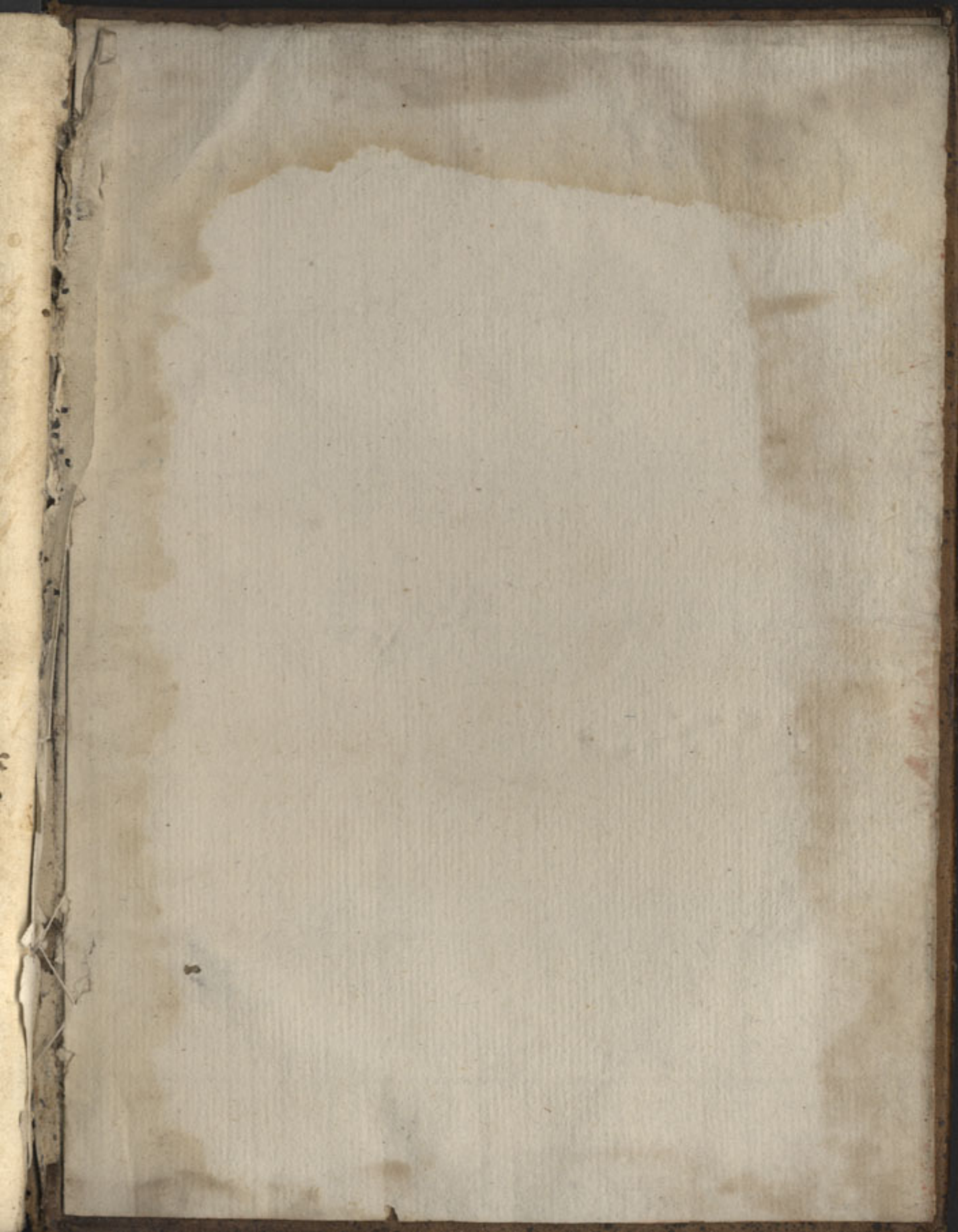
Nota de atritione et contritione.

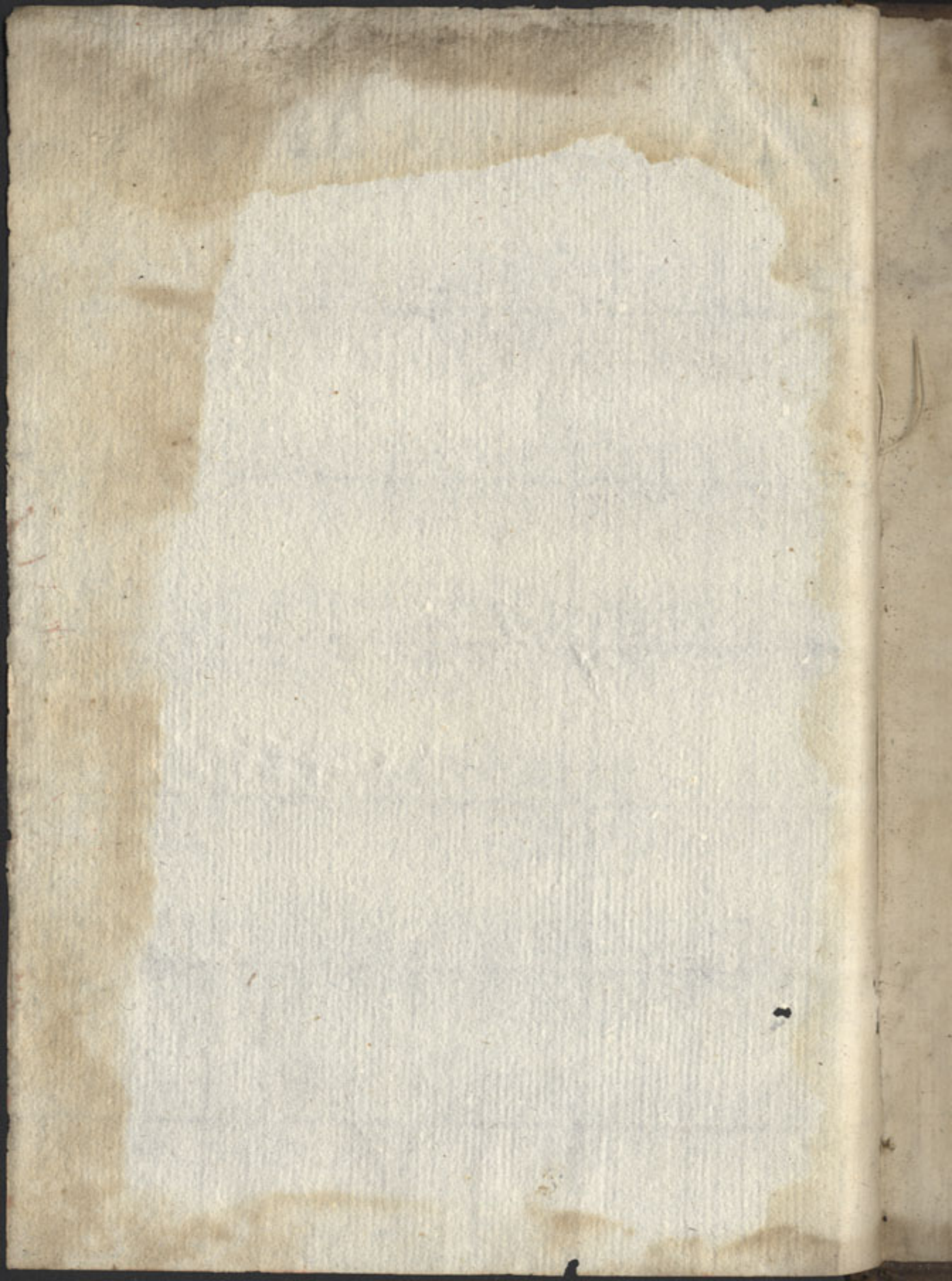
¶ Tho in. iiii. di. xvij. ait q' differētia est iter atritiōem et cōtritiōem. Nā atritio importat quādam displicentiā de pctis sed imperfectā. Cōtritiō. i. aliquo mō tritū. sed cōtritiō importat pfectā displicentiā de pctis. Cōtritiō. i. simul totū tritū et i puluerē redactū. Et aut cōtritiō scd' pe. in. iiii. di. xvij. dolo: voluntarie assumpt' p pctis cū pposito cōfiteādi et satisfaciēdi voluntarie. Et scd' in eundē ea. di. oportet q' cōtritiō habeat de oī pctio mortali. et ratio est q' in oī pctio mortali est actualis auersio voluntatis a deo: et q' cōtraria cōtrarijs curant. ideo oportet q' in oī remissiōe pctioz sit actualis cōuersio ad deū et auersio a pctio et hoc dicit cōtritiō. De pctis aut oblitis sufficit cōtritiō generalis cū conatu ad recordandū et dolendū. Dolere etiā debet de obliuione pctioz q' cōtingit ex negligentia.

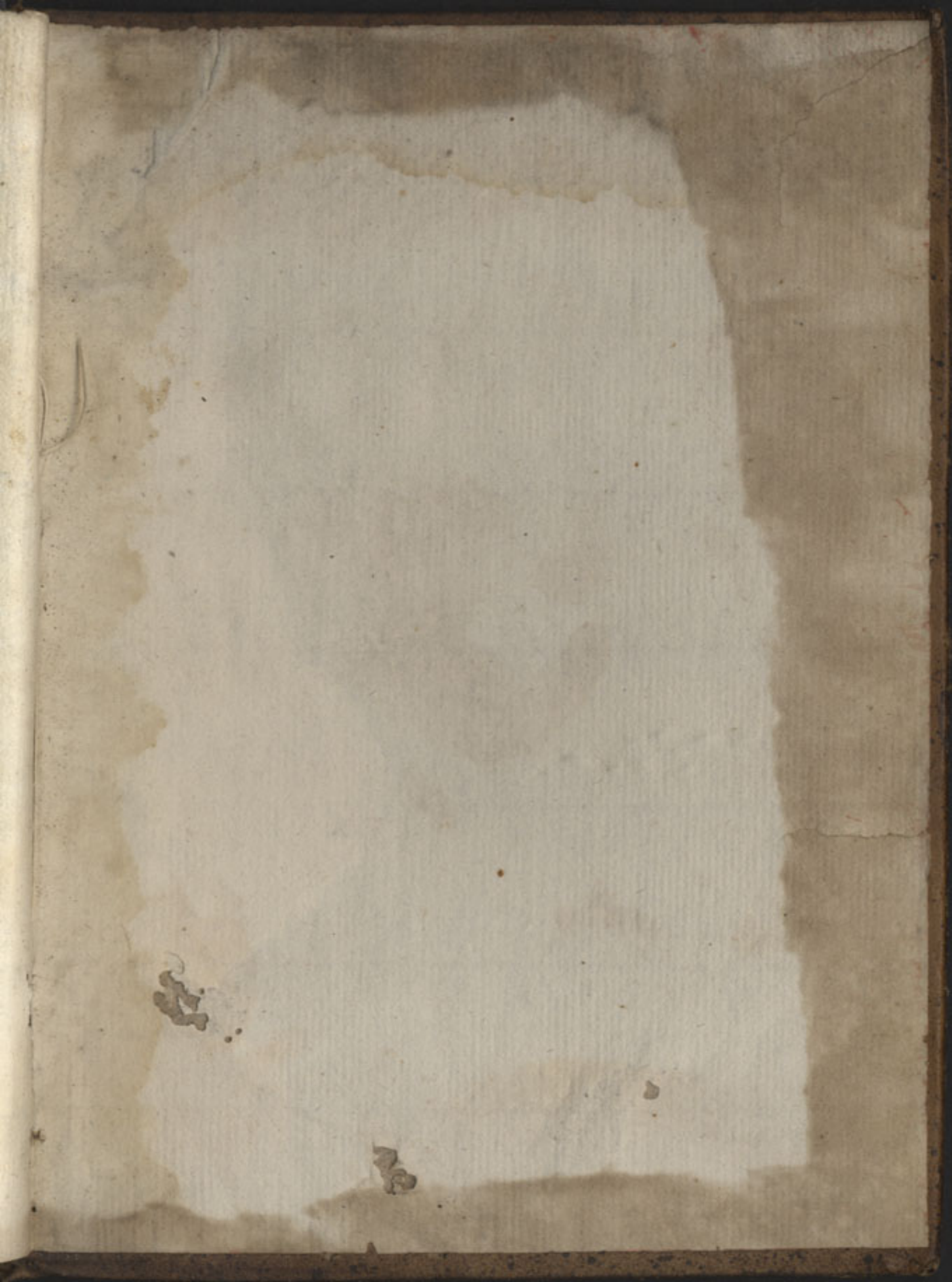
Finis.

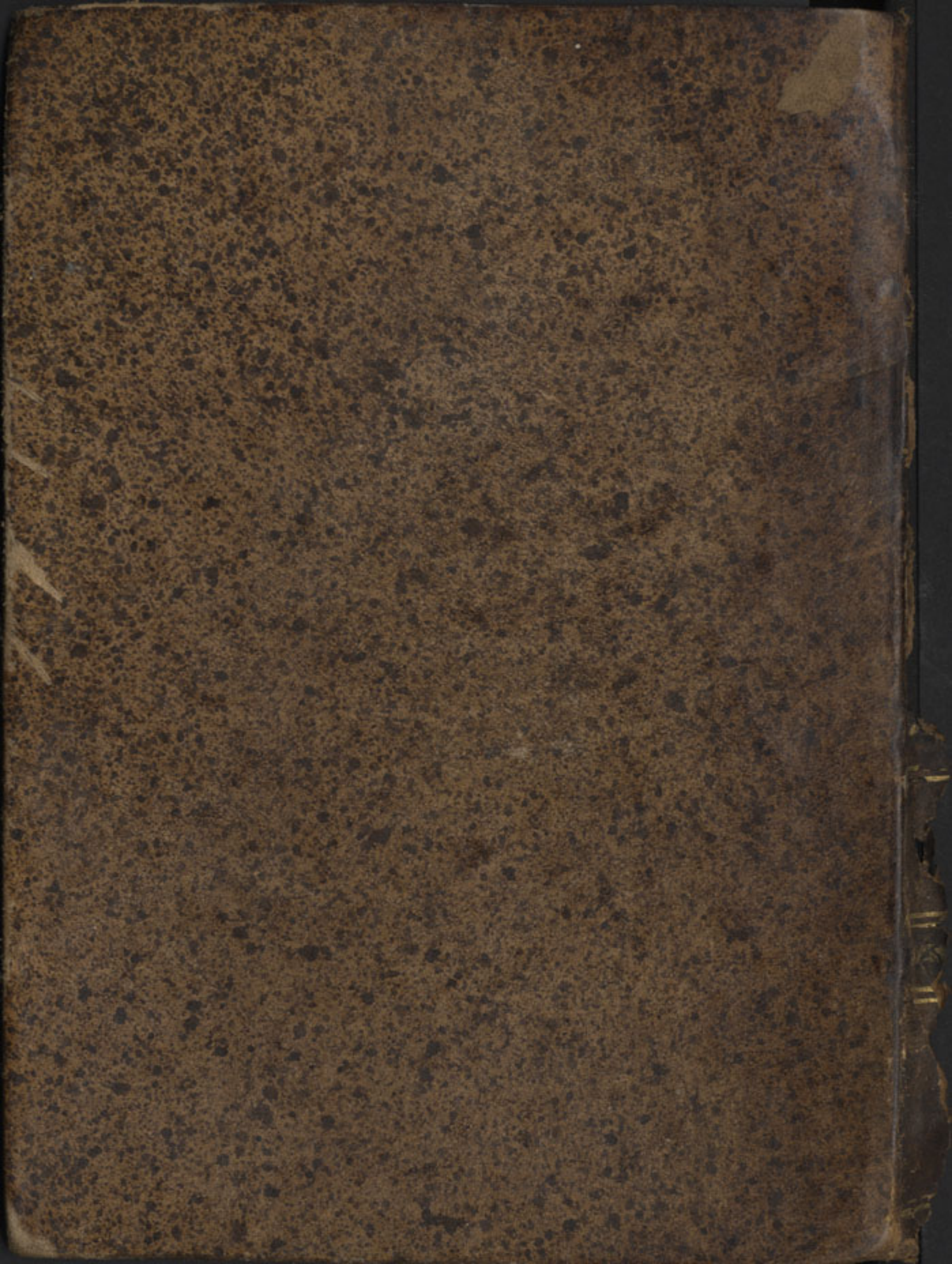
Francis Raybaellis sum

COMPEND
DOS SACRAT

Sala

Gab. R B

Est.

Tab. 19

N.º 12